

تحول اصیل

سیریه علمی فرهنگی اجتماعی دفتر زبانه روزی امیری دانشگاه جنوب اصفهان

۱۳۹۵

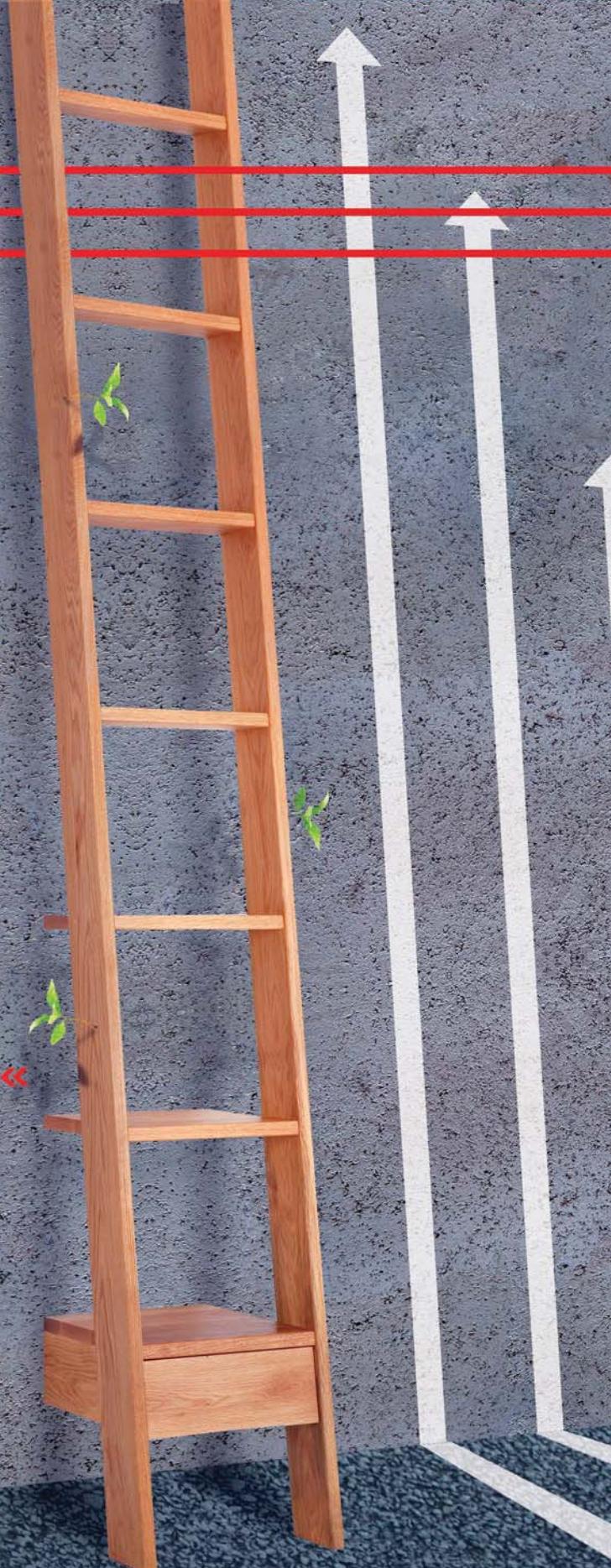
شماره ۴۰م / شنبه بیست و یکم

» جلسه هماندیشه شورای دانشگاه،
کمیته راهبری و شورای طرح

» گزارش فعالیت‌های
کمیته‌های مطالعاتی
» بیانیه مأموریت دانشگاه

صنعتی اصفهان
» بیانیه چشم انداز
دانشگاه در آفق ۱۴۰۴

» علمی آموزشی
کاربرد ستاریو نویسی
در تدوین چشم انداز
» شرایط لازم برای تحول
در یک سازمان چیست؟

اللهم بِسْمِكَ لِرَحْمَةِ

نحوه اصبهان

نشریه علمی فرهنگی اجتماعی

دفتر برنامه ریزی راهبردی دانشگاه صنعتی اصفهان

شماره دوم - شهریور ۱۳۹۵

صاحب امتیاز: دفتر برنامه ریزی راهبردی دانشگاه صنعتی اصفهان

مدیر مسئول: دکتر بهروز ارباب شیرانی (مدیر دفتر برنامه ریزی راهبردی)

سردیر: مهندس صنوبر قاسمی

هیأت تحریریه: مهندس رسول حشمتی و آمنه سادات فخری

مصطفی کننده: آمنه سادات فخری

طراح: مرکز خدمات رسانه‌ای دیدبان - محمد کاظم شمسایی

چاپخانه دانشگاه صنعتی اصفهان: چاپ:

با تشکر از: همکاران روابط عمومی دانشگاه بویژه مهندس مجید شمس

۲۵

علمی - آموزش

۱۱

گزارش کمیته‌ها

۲

سرمقاله

۳۵

دیده می‌شوید

۱۹

تصویبات

۳

گزارش جلسات طرح

۳۹

معرفی دفتر برنامه ریزی راهبردی

۲۰

بیانیه مأموریت دانشگاه

۵

جلسات با دانشکده‌ها

۴۰

گزارش تصویری

۲۲

بیانیه چشم‌انداز دانشگاه

۶

جلسة هم اندیش

سر مقاله...

راهبردی دانشگاه را با حداکثر مشارکت دانشگاهیان فراهم کرده است. در واقع می‌توان دریافت که بیش از یک سال همکری، گفتگو، تبادل نظر و شرکت در جلسات مختلف تخصصی، تضارب آرادر مباحث کارشناسی و شکل گیری گفتمان و ذهنیت مشترک وایجاد نوعی وفاق و همگرایی در میان دست اندراکاران طرح تحول، ظرفیت و پتانسیل ارزشمندی را برای دانشگاه ایجاد کرده است. یقیناً مدیریت دانشگاه با بهره برداری صحیح از این ظرفیت ایجاد شده می‌تواند بستر و شرایط مناسب را برای پیاده سازی و اجرای موفق برنامه تدوین شده مهیا سازد.

افزون بر الگوی مشارکتی در فرایند تدوین برنامه، طرح تدوین برنامه تحول دانشگاه تا جال به نتایج و خروجیهای ارزندهای دست یافته است. در شماره اول نشریه «تحول راهبردی» به مصوبات کمیته راهبردی درخصوص اصول، مضمون و محورهای تحول اشاره شد. در این شماره ضمن بیان مطالب متتنوع، آخرين مصوبات کمیته راهبردی طرح تحول درخصوص بیانیه مأموریت و بیانیه چشم انداز دانشگاه در افق ۱۴۰۴ ارائه می‌شود. همچنین بخشی از مطالب نشریه به محتوای آموزشی و ارائه خلاصه‌ای از دستاوردهای کمیته‌های مطالعاتی اختصاص یافته است.

ضمن تشکر از همه دست اندراکاران طرح تحول دانشگاه و کلیه کسانی که در تنظیم و تدوین مطالب شماره دوم نشریه همکاری داشته‌اند، از همه مخاطبین و خوانندگان محترم نشیری درخواست می‌نماییم تا با ارائه نقطه نظرات و پیشنهادات سازنده خود، یاری رسان این دفتر در نهادینه سازی «تحول راهبردی» باشند.

والسلام

مدیر مسئول

یکی از ویژگی‌های نگرش و مدیریت راهبردی در سازمان‌ها، چنان که متخصصین و صاحب نظران این حوزه اذعان دارند، توجه همزمان به فرایند انجام مطالعات راهبردی در عین تأکید بر تابیح و دستاوردهای این گونه مطالعات است. به عبارت دیگر انجام مطالعات راهبردی علاوه بر خروجیهای ارزشمندی که بدست می‌دهد و قطعاً مورد نظر دست اندراکاران است (ویژگی نتیجه گرا "Product Oriented" بودن)، باید در عمل به گونه‌ای هدایت و راهبردی شود که خود فرایند اجرای نیز اثربخش و مفید باشد (ویژگی فرایند گرا "Process Oriented" بودن).

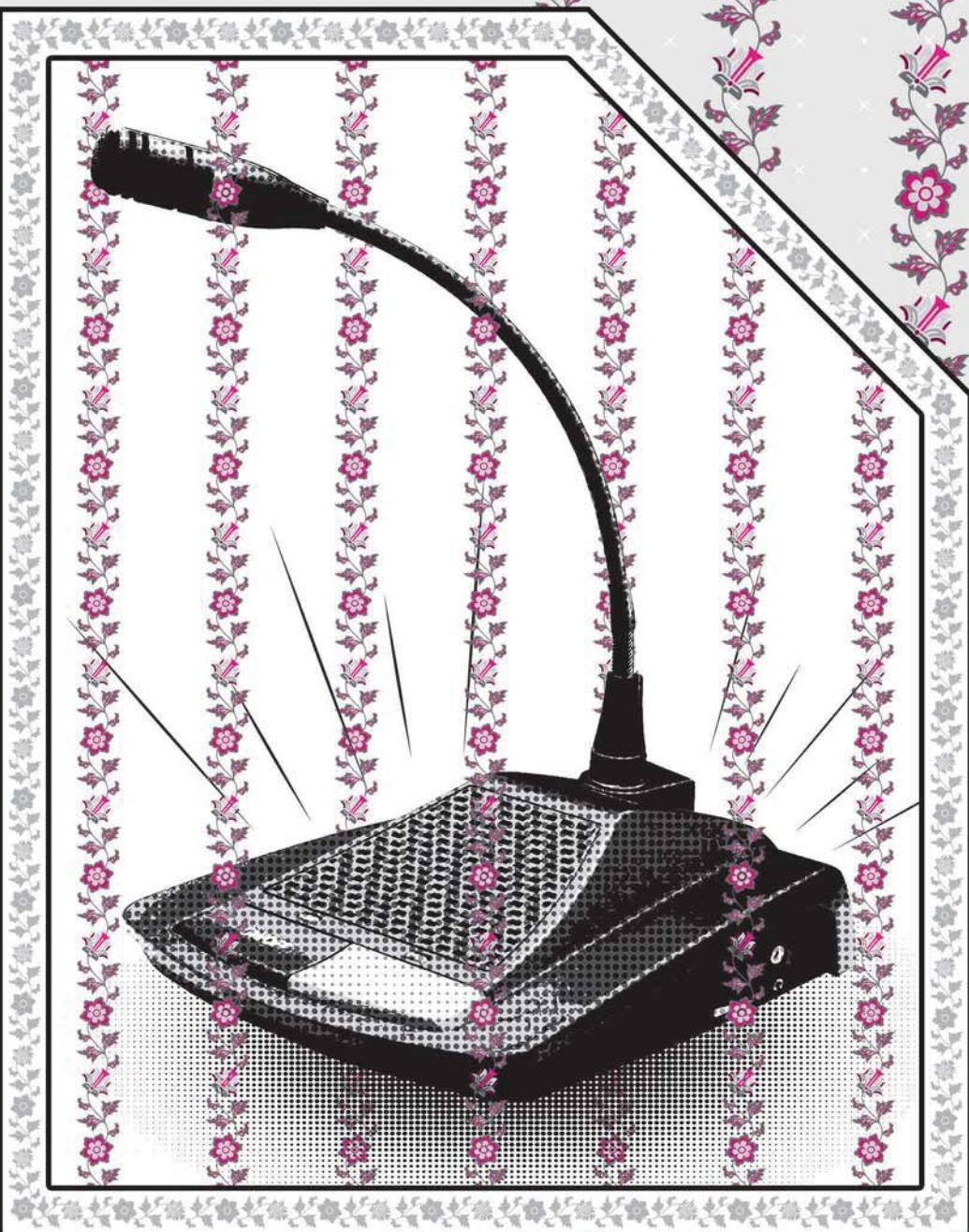
این مسئله آنچنان دارای اهمیت است که حتی بعضًا گفته می‌شود فرایند و نحوه انجام مطالعات راهبردی، بیش از نتایج و خروجیهای نهایی، برای یک سازمان دستاوردهای دنبال دارد.

طرح تدوین برنامه تحول دانشگاه صنعتی اصفهان که با نگرشی راهبردی از ابتدای سال ۹۴ آغاز گردیده است، در محتوا و روش اجرا سعی کرده است تا حد امکان از الگوی فوق تبعیت کند. تشکیل کمیته راهبردی، کمیته‌های متعدد مطالعاتی، کارشناسی و فرهنگ‌سازی و مستندسازی با حضور بیش از ۵۰ نفر از اعضای هیأت علمی فرهیخته و کارکنان گرامی، در کنار استفاده از نظرات و دیدگاه‌های مختلف دانشگاهیان در قالب جلسات هم‌اندیشی با اساتید و دانشکده‌ها و کارکنان، تکمیل پرسشنامه‌های اطلاعاتی، شرکت در مصاحبه‌های حضوری و نیز نتایج حاصل از پرسشنامه‌های تکمیل شده توسط دانشجویان در قالب طرح پایش فرهنگی، امکان تدوین برنامه

گزارش جلسات

برگزار شده طرح

- جلسات با دانشکده‌ها
- جلسه هم‌اندیشی شورای دانشگاه، کمیته راهبری و شورای طرح
- نشست‌های هم‌اندیشی (کمیته‌های مطالعاتی و کارکنان)

مقدمه...

طرح تدوین برنامه تحول دانشگاه صنعتی اصفهان از سفند ۹۳ با تصویب پیشنهادیه ارائه شده از سوی دفتر برنامه ریزی راهبردی در هیأت رئیسه دانشگاه، وارد فاز عملیاتی شد و از آن زمان تا این تاریخ، جلسات متعددی را با مشارکت اقشار مختلف دانشگاهیان برگزار نموده و به نتایج و دستاوردهای ارزنده‌ای رسیده است.

همانطور که در سرمهقاله ذکر شد یکی از مهمترین دستاوردهای این طرح تاکنون، هم افزایی و هم فکری بیش از ۵۰ نفر از اعضای محترم هیأت علمی و کارکنان دانشگاه به طور مستمر و تعداد زیادی از همکاران در جلسات مختلف، نظرسنجی‌ها و... بوده است که پشتوانه‌ای مناسب برای ادامه طرح و اجرای مناسب آن محسوب می‌شود.

با توجه به ساختار پیش‌بینی شده برای تدوین طرح تحول جلسات هر یک از کمیته‌های طرح به صورت مستقل یا مشترک با بخش‌های مختلف دانشگاه، مشترک بین کمیته‌ها و نهادهای دانشگاهی و... برگزار شده و مهمترین نتایج آن در قالب چالش‌های موجود دانشگاه در حوزه‌های مختلف و راهکارهای مناسب حل آنها/ اصول، مضمون و محورهای تحول در دانشگاه/ بیانیه مأموریت و بیانیه چشم‌انداز دانشگاه نمود یافته و در حال حاضر، تدوین اهداف، راهبردها و برنامه‌ها در دستور کار قرار دارد.

برگزاری ۶ جلسه کمیته راهبردی، چندین جلسه با هیأت رئیسه محترم دانشگاه، بیش از ۵۳ جلسه شورای طرح، ۱۲ جلسه با دانشگاهیان از طریق حضور در مجامع عمومی دانشکده‌ها و شورای دانشگاه، یک جلسه با هیأت رئیسه محترم شهرک علمی و تحقیقاتی اصفهان به عنوان همسایه استراتژیک دانشگاه، و برگزاری بیش از ۲۰۰ جلسه کمیته‌های مطالعاتی طرح در حوزه‌های شش گانه، مصاحبه با خبرگان دانشگاه در حوزه‌های مختلف، جلسه با مدیران واحدهای میانی دانشگاه، ۱۲ جلسه کمیته فرهنگسازی و مستندسازی و بیش از ۵۰ جلسه کارشناسی به عنوان تیم پشتیبانی، اznکات شاخص این طرح است. همچنین برگزاری ۶ جلسه هم‌اندیشی، کارگاه آموزشی و جلسه سخنرانی، از مصادیق تلاش تدوین کنندگان برنامه تحول دانشگاه در راستای استفاده حدکثری از نظرات خبرگان و ایجاد فضای همسوی، هم افزایی و همراهی دانشگاهیان محترم با این برنامه است. در صفحات پیش رو به تعدادی از این جلسات به تفصیل پرداخته خواهد شد.

جلسات با دانشکده‌ها

مواردی که در این جلسات مطرح شد، بصورت مدون و مکتوب به مسئولین کمیته‌ها اطلاع رسانی و در بررسی چالش‌ها و راهکارها مورد بهره برداری قرار گرفت. این تعامل در کنار مصاحبه‌ها، توزیع فرمهای نظرسنجی و پرسشنامه‌های طرح، یکی از مفیدترین روش‌های دریافت نظرات اعضای هیأت علمی دانشگاه بود.

« باید بهره و نتیجه طرح، عاید همه دانشگاهیان شود. « باید هم جهتی منافع افراد و دانشگاه، در طرح تحول لحاظ شود.

« چقدر قرار است در این طرح از تمرکز دور شده و به استقلال واقعی دانشگاه نزدیک شویم؟

« شرط برقراری استقلال دانشگاه، وجود استقلال برای اعضا هیات علمی است

« یکی از مهمترین نکات طرح تحول آن است که بُردارهای حرکتی همه افراد را هم جهت و هم راستا می‌کند.

« سناریوی آینده دانشگاه براساس حداقل عدم قطعیت‌ها نوشته شود (توجه به تاثیر متغیرهای بیرونی)

« اساتید به خاطر آینین نامه‌ها و ضوابط و مقررات دست و پا گیر خیلی تحت تنش و فشارهستند باید در طرح تحول به گونه‌ای آرامش خیال اعضای هیات علمی در نظر گرفته شود.

« اگر فرهنگ سازمانی ارتقاء پیدا نکند، اجرای برنامه‌های تدوین شده با مشکل مواجه می‌شود.

« به لحاظ عملی با اجرای طرح تحول قرار است چه فرآیندهایی در دانشگاه تغییر کند؟

« برای تبیین و باز تعریف نقش دانشگاه، باید وارد مذاکره و گفتگو با مدیریت کلان کشور شد.

« مشارکت در تدوین برنامه فقط مختص هیات علمی نیست بلکه باید کارمندان و سایر ذینفعان را هم شامل شود.

« انتظار از طرح تحول آن است که دانشگاه صنعتی در جامعه ایرانی و جهانی دیده شود یعنی نقش دانشگاه در تصمیم‌گیریهای کشور پررنگ‌تر شود.

« جلسات مجمع عمومی دانشکده‌ها که با حضور همه اعضای هیأت علمی هر دانشکده برگزار می‌شود یکی از مهمترین جلساتی است که می‌توان در آنها به صورت مستقیم و

چهره به چهره با همکاران بحث و تبادل نظر نمود. با توجه به این ویژگی و به منظور معرفی طرح تدوین برنامه تحول به اعضا محترم هیأت علمی دانشگاه، برگزاری جلسات مشترک شورای طرح با دانشکده‌ها در دستور کار قرار گرفت و طی مکاتبه‌ای با روسای محترم دانشکده‌ها، از ایشان درخواست شد این موضوع را در دستور کار مجامع خود قرار دهنده.

با این رویکرد، شورای طرح موفق شد با حضور در ۱۱ دانشکده، از بهمن ماه ۹۴ تا خرداد ۹۵ گزارشی مختصر از فرایند تدوین برنامه تحول دانشگاه را ارائه و از نظرات ارزشمند همکاران محترم بهره مند شود.

« دغدغه مندی همکاران بزرگوار در خصوص آینده دانشگاه و تأکید بر رفع چالشهای موجود به منظور رشد و بالندگی هرچه بیشتر دانشگاهیان از نکات قابل توجه این جلسات بود.

« اهم نظرات مطرح شده در این جلسات، عبارتند از:

« چگونه باید برنامه تحول نهادینه شود که با تغییر افراد،

دچارتوقف یا انحراف نشود؟ (تضمين اجرای برنامه)

« از نفوذ افراد با سابقه خوب برای تضمين اجرای موفق برنامه استفاده شود.

« برنامه تحول نباید خیلی پیچیده تهیه شود. باید ساختار ساده‌ای داشته و اجرایی باشد.

جلسه هم اندیشی شورای دانشگاه، کمیته راهنبری و شورای طرح

« دکتر مدرس هاشمی، با تأکید بر لزوم اجماع و همگرایی حد اکثری در خصوص برنامه تحول دانشگاه صنعتی اصفهان، افزود: بخشی از دستاوردهای این طرح شامل اصول و مضمون طرح، بیانیه مأموریت و چشم انداز دانشگاه است که در این نشست توسط اعضای شورای دانشگاه، کمیته راهبری و شورای طرح تدوین برنامه تحول، برای تدوین نهایی مورد بررسی قرار گیرد.

« مدیر دفتر برنامه ریزی راهبردی دانشگاه صنعتی اصفهان نیز در این نشست با طرح این سؤال که آیا وضعیت دانشگاه صنعتی اصفهان به گونه‌ای هست که بتوان انتظار تحول از آن داشت، تصريح کرد: پرهیز از افراط و تفریط، دغدغه محظوظ و فرایند از جمله ملاحظات اساسی در تدوین برنامه تحول دانشگاه صنعتی اصفهان بوده تا بتوان یک کار علمی، جامع و یکپارچه که قابلیت اجرایی نیز داشته باشد ارائه کرد. دکتر ارباب شیرانی ایجاد جریان مستمر و سیال گفت و گو در سطح دانشگاه را یکی از دستاوردهای این طرح عنوان کرد و افزود: شناخت وضعیت موجود، تبیین وضعیت مطلوب و نحوه حرکت از وضعیت موجود به مطلوب از جمله مؤلفه‌های اصلی طرح تحول دانشگاه صنعتی اصفهان است.

« وی تأکید بر جایگاه دانشگاه به عنوان یک نهاد علمی، دانش محور، مستقل و بین‌المللی در فرآیند توسعه ملی، حفظ و ارتقای اعتبار و کیفیت دانشگاه صنعتی اصفهان در ابعاد مختلف، تعمیق اندیشه دینی در شئون مختلف و

« شوراهای به عنوان یکی از بازوهای کارآی مدیریت در هر مجموعه‌ای ارزشمندند. در دانشگاه نیز شوراهای مختلف نقش موثری در تصمیم سازی‌ها، تصمیم گیری‌ها و پشتیبانی مدیران دانشگاه در حوزه‌های مختلف دارند.

« به منظور ارج نهادن به این ظرفیت و تلاش برای ارتقاء جایگاه آن در برنامه ریزی‌ها و نیز تسهیل همراهی دانشگاهیان در مرحله‌ی اجرای برنامه تحول، جلسه مشترک با شورای دانشگاه در دستور کار طرح قرار گرفت.

« این جلسه به موازات جلسات مشترک با شورای دانشکده‌ها، شورای صنفی کارکنان و شوراهای آموزشی و پژوهشی پیگیری و در ۲۵ اسفند ۹۴ جلسه مشترک شورای دانشگاه، کمیته راهبری و شورای طرح تدوین برنامه تحول دانشگاه در مجموعه فرهنگی آموزشی اردیبهشت برگزار گردید.

« رئیس دانشگاه صنعتی اصفهان در این نشست با قدردانی از تلاش‌ها و خدمات کسانی که در طرح تدوین برنامه تحول این دانشگاه مشارکت داشته اند، هدف از برگزاری این نشست را ارایه گزارش تحلیلی از نتایج فعالیت‌های طرح عنوان کرد و گفت: ارایه خروجی‌های طرح و شکل گیری اجماع نسبی روی اصلی ترین مسائل و چالش‌های دانشگاه از مهم ترین اهداف این نشست هم اندیشی است.

رئیس دانشگاه صنعتی اصفهان در این نشست با قدردانی از تلاش‌ها و خدمات کسانی که در طرح تدوین برنامه تحول این دانشگاه مشارکت داشته‌اند، هدف از برگزاری این نشست را ارایه گزارش تحلیلی از نتایج فعالیت‌های طرح عنوان کرد و گفت:

از ایه خروجی‌های طرح و شکل‌گیری اجماع نسبی روی اصلی ترین مسائل و چالش‌های دانشگاه از مهم ترین اهداف این نشست هم‌اندیشی است.

« نیازهای دانشجویی از قبل مسایل ورزشی، امور مشاوره و بهداشت (در طرح باید استانداردهای هر مورد مشخص شود).

» در برنامه‌ها فقط اعضای هیات علمی مدنظر نباشد، بلکه محوری بودن دانشجو و خواسته‌های کارکنان باید مورد عنایت باشدند

» عضو هیات علمی آموزشی هم باید در آینده دانشگاه دیده شود و توانمندی‌های افراد مختلف در امور متفاوت باید ارزش خود را داشته باشد.

» در زمان برنامه‌ریزی باید دقت شود که هم شفاقت، هم اولویت‌بندی و هم ورودیها و هم خروجی‌های برنامه مشخص باشد تا قابل ارزیابی باشد و با توجه به محدودیت امکانات قابل اجرا هم باشد.

در برنامه کلی گویی نباید باشد. در ضمن راهکارها و زمانبندی اجرایی هم باید در برنامه باشد. برنامه باید علمی باشد و علاوه بر بايدها لیست کارهایی که باید انجام دهیم را نیز ارائه دهد.

» به مزیتها رقابتی دانشگاه صنعتی اصفهان در برنامه‌ها باید توجه شود.

» لزوم اصلاح نگرش جامعه به دانشگاه و استفاده از ظرفیت شورای دانشگاه‌های برتر کشور در این راستا

» استقلال مالی دانشگاه، در طرح تحول باید اهمیت داشته باشد.

» تحول اخلاقی در دانشگاه‌های لازمه پیاده سازی هر تحول است.

» پیشنهاد فعل نگه داشتن کمیته‌ها در مرحله اجرای طرح به منظور نظارت بهتر بر اجرای طرح

نهادینه سازی فرهنگ اصیل انقلاب اسلامی را از جمله مهم‌ترین اصول تحول این دانشگاه بیان کرد.

» ارباب شیرانی اضافه کرد: ارتقای فرهنگ به ویژه اخلاق حرفه‌ای در میان دانشگاهیان، باور به هویت جمعی و تقویت آن با مشارکت گسترده دانشگاهیان، حاکم شدن دیدگاه جامع، واقع‌بینی و آینده‌نگری در علم و فناوری با تأکید بر حل چالش‌های جامعه و رویکرد یکپارچه و منسجم در تدوین و اجرای برنامه تحول نیز از دیگر اصول تحول دانشگاه صنعتی اصفهان است.

» در ادامه این نشست همان‌دیشی، مسئولان کمیته‌های مطالعاتی آموزش؛ پژوهش، فناوری و نوآوری؛ توسعه همکاری‌های منطقه‌ای؛ روابط بین‌الملل؛ سازمان و مدیریت منابع؛ فرهنگی، اجتماعی و دانشجویی گزارش فعالیت‌های خود را ارائه دادند و سپس همکاران حاضر در جلسه درخصوص مطالب ارائه شده به بحث و تبادل نظر پرداختند.

» اعضای شورای دانشگاه و کمیته راهبری در این جلسه مواردی را مورد تأکید قراردادند که گزیده‌ی آنها به این قرار است:

» توجه به مسایل اجتماعی و اولویت دادن به حل مسایل پیرامونی باید در دستور کار طرح باشد

» توجه به مسایل زیست محیطی

» توجه به نقش فناوری اطلاعات در ایجاد جهش سازمانی و اقتصادی و پیشرفت دانشگاه و جامعه

وفناوری، آموزش، و فرهنگی، اجتماعی، دانشجویی، این کمیته‌ها با بهره گیری از توانمندی همکاران عضو هیأت علمی، نتایج بدست آمده را در این جلسات هم‌اندیشی ارائه نمودند.

« رئیس کمیته پژوهش، نوآوری و فناوری با اشاره به تکمیل حدود ۱۵۰ پرسشنامه توسط اعضای هیئت علمی دانشگاه تأکید نمود تمامی افرادی که این پرسشنامه‌ها را تکمیل کرده بودند نیز به طور خاص به این جلسه دعوت شدند و با مشاهده جمع‌بندی و تحلیل پاسخ‌های خود توسط این کمیته، به طرح سوالات مربوطه پرداختند.

« در نشست کمیته آموزش نیز با دعوت از مدیران این حوزه، شورای برنامه‌ریزی آموزشی و شورای آموزشی دانشگاه و همچنین در نشست کمیته فرهنگی، اجتماعی، دانشجویی نیز با دعوت از سرپرستان دانشجویی فرهنگی و نهادهای مرتبط فرهنگی اعم از نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری، مرکز معارف اسلامی، مرکز مشاوره، مرکز بهداشت، خوابکاه‌ها، حوزه دانشجویی و حوزه فرهنگی، نتایج تحقیقات و بررسی‌های بدست آمده در این حوزه‌ها نیز مورد ارزیابی و نقد قرار گرفت.

« همچنین مدیر دفتر برنامه‌ریزی راهبردی در حاشیه جلسات هم‌اندیشی با بیان این که یک برنامه راهبردی

نشست‌های

هم‌اندیشی چالش‌ها و راهکارهای دانشگاه

« با توجه به سیر پیشرفت طرح تحول دانشگاه و شناسایی چالش‌ها و توانمندی‌های دانشگاه در حوزه‌های مختلف، و لزوم طرح نتایج بدست آمده به صورت عمومی، نشست‌های هم‌اندیشی متعددی برگزار گردید که در ادامه گزارش اجمالی این نشست‌ها ارائه می‌شود.

الف- جلسات هم‌اندیشی کمیته‌های پژوهش، نوآوری و فناوری / آموزش / و فرهنگی، اجتماعی، دانشجویی

« نشست‌های هم‌اندیشی کمیته‌های پژوهش-نوآوری و فناوری، آموزش و فرهنگی، اجتماعی، دانشجویی به ترتیب در روزهای ۱۹، ۲۲ و ۲۶ اردیبهشت ماه ۹۵ برگزار گردید. احصاء چالش‌ها و توانمندی‌های دانشگاه صنعتی اصفهان در قالب شش کمیته اصلی فعالیتی حجمی و ارزشمند در قالب طرح تحول بود که با توجه به نحوه انجام کارمیدانی به روشهای پرسشنامه و مصاحبه در سه کمیته پژوهش، نوآوری

نوعی زیرساخت و لایه‌ای به منظور ارتباط دانشگاه با بیرون از خود و جامعه بین الملل به شمار می‌رود.

» با توجه به نتایج ارزشمند به دست آمده می‌توان درسه حوزه کارکردها، اهداف بسیار خوبی ترسیم نمود که تحقق این امر بدون تحول در زیرساخت‌های آن امکان پذیر نیست. به عنوان مثال ممکن است دانشگاه در بعد پژوهش هدف‌گذاری خوبی انجام دهد اما برای رسیدن به آن اهداف باید ساختارها، آیین نامه‌ها، فرآیندها، نیروی انسانی و انگیزه و نشاط که لازم است در یک محیط علمی فراهم باشد، تأمین شود.

توجه به دانش آموختگان، کارکنان و دانشجویان از جمله موارد مهم در حال بررسی در راستای اهداف کلان این طرح می‌باشد که با توجه به عدم ارتباط دانشگاه با فارغ التحصیلان، راهکارهای مناسبی به منظور مرتفع ساختن این مشکل پیش‌بینی خواهد شد.

ب- نشست هم‌اندیشی مسئولین طرح تحول دانشگاه صنعتی اصفهان و کارکنان دانشگاه

» نشست هم‌اندیشی مسئولین طرح تحول دانشگاه صنعتی اصفهان و کارکنان دانشگاه با هدف تبیین ضرورت طرح تحول، ارائه بخشی از نتایج طرح مرتبط با کارکنان و اخذ نظرات و دیدگاه‌های کارکنان در تاریخ ۹۵/۸/۱۰ در تالار شهید فتوحی برگزار شد.

شامل سه سطح یا لایه است افزود؛ لایه اول شامل شناسایی وضعیت موجود، لایه دوم هدف گذاری و ترسیم چشم‌اندازو لایه سوم به دست آوردن راهبردها و راهکارهایی است تا از وضعیت موجود به وضعیت مطلوب برسیم. وی اضافه کرد: در این طرح ما مرحله اول را پشت سر گذاشته‌ایم و هم اکنون در مرحله دوم قرار داریم و به دلیل حساسیت، این مرحله زمان بر می‌باشد که در این مرحله با تعیین چشم‌انداز و اهداف به بخش‌های مورد نظر نهایی نزدیک خواهیم شد.

» با توجه به تقسیم‌بندی وظایف شش کمیته طرح تحول، کمیته‌های آموزش، پژوهش، نوآوری و فناوری، و توسعه همکاری‌ها به کارکردهای وظایف اصلی دانشگاه می‌پردازند که با نگاهی به استناد بالادستی، در راستای سه رسالت اصلی دانشگاه‌ها یعنی تربیت نیروی انسانی، تولید علم و فناوری و ایفای مسئولیت اجتماعی عمل می‌نمایند. و پرداختن به الزامات، زیرساخت‌ها و یا پیش‌نیازهای سه کمیته ذکر شده از وظایف اصلی سه کمیته دیگر این طرح می‌باشد. کمیته سازمان و مدیریت منابع در راستای ایجاد بهبود و اصلاح در این حوزه، کمیته فرهنگی اجتماعی و دانشجویی بعنوان بستر ساز فکری و فرهنگی دانشگاه و کمیته دیگر نیز مسائل حوزه روابط بین‌الملل را بر عهده دارد.

» از آنجا که دانشگاه یک نهاد بین‌المللی است و ذات علم و تولید علم مرز نمی‌شناسد، بنابراین کمیته روابط بین‌الملل به

یک برنامه راهبردی شامل سه سطح یا لایه است افزود؛ لایه اول شامل شناسایی وضعیت موجود، لایه دوم هدف گذاری و ترسیم چشم‌اندازو از وضعیت موجود، لایه سوم به دست آوردن راهبردها و راهکارهایی است تا از وضعیت موجود به وضعیت مطلوب برسیم. وی اضافه کرد: در این طرح ما مرحله اول را پشت سر گذاشته‌ایم و هم اکنون در مرحله دوم قرار داریم و به دلیل حساسیت، این مرحله زمان بر می‌باشد که در این مرحله با تعیین چشم‌انداز و اهداف به بخش‌های مورد نظر نهایی نزدیک خواهیم شد.

« مدیر دفتر برنامه ریزی راهبردی دانشگاه صنعتی اصفهان، گفتگو محوری، توجه به همه ابعاد و کارکردهای دانشگاه، علمی بودن، مشارکت بدنۀ دانشگاه و پویایی، تأکید بر فرهنگ سازی و اجرایی بودن طرح را مهمترین ویژگی های این طرح دانست و لزوم بهره برداری صحیح از منابع دانشگاه در مسیر حرکت رو به جلو، ارتقای کیفیت زندگی دانشگاهیان به منظور ایجاد انگیزش، نشاط، امید و احساس تعلق در آن ها؛ و نیز ارتقای پویایی، اثربخشی و کارآمدی در جهت تعالی سازمانی دانشگاه صنعتی اصفهان را از مهمترین محورهای طرح تحول عنوان کرد.

« رئیس کمیته سازمان و مدیریت منابع طرح تحول دانشگاه صنعتی اصفهان نیز با ارایه گزارشی از عملکرد این کمیته؛ گردآوری و بررسی اطلاعات حوزه سازمان و مدیریت منابع دانشگاه، برگزاری جلسات و مصاحبه با مدیران ارشد و میانی و نمایندگان کارکنان، بررسی و استخراج چالش ها و توانمندی ها و پیشنهاد پژوهش های بهبود را از جمله فعالیت های کمیته سازمان و مدیریت منابع بیان کرد. ایشان همچنین زمین و منابع فیزیکی، تولیدات علمی، سرمایه انسانی، برنده دانشگاه، وجود اعضای هیئت علمی و دانشجویان این دانشگاه را از مهمترین نقاط قوت دانشگاه صنعتی اصفهان عنوان کرد که با توجه به آن ها می توان با چالش هایی همچون عدم توجه لازم به تجاری سازی تولیدات علمی و عدم استفاده از منابع بالقوه دانشگاه مقابله نمود.

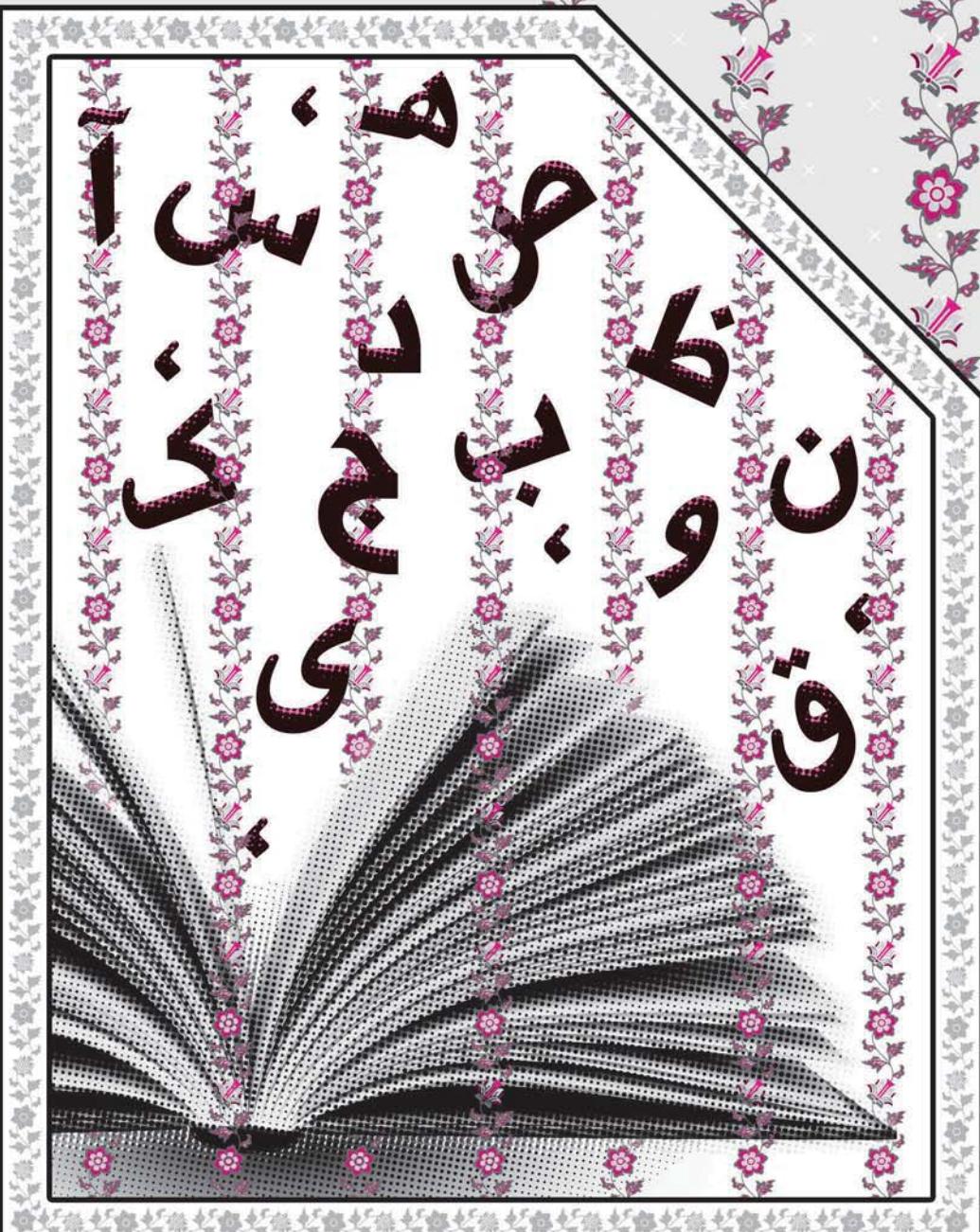
« رئیس کمیته فرهنگی، اجتماعی و دانشجویی طرح تحول نیز تلاش درجهت همگرایی در کمیته و شورای طرح، مطالعه و بررسی اسناد بالادستی مرتبط، درک ارتباط بین ارکان مختلف دانشگاه، مخاطبین و چالش ها، بهره مندی از نظرات دانشگاهیان، تدوین فهرست اولویت بندی شده چالش ها و راهکارها و تعیین مولفه های اصلی چشم انداز فرهنگی، اجتماعی دانشگاه را از جمله اقدامات انجام شده توسعه این کمیته دانست.

« در ادامه کارکنان حاضر در این نشست به بیان دیدگاهها، پیشنهادات، انتقادات و سؤالات خود در رابطه با طرح تحول دانشگاه صنعتی اصفهان در حوزه های مختلف پرداختند و مسئولین طرح تحول نیز به آنان پاسخ گفتند.

به گفته رئیس کمیته فرهنگی، اجتماعی و دانشجویی طرح تحول، مطالعه و بررسی اسناد بالادستی مرتبط، درک ارتباط بین ارکان مختلف دانشگاه، مخاطبین و چالش ها، بهره مندی از نظرات دانشگاهیان، تدوین فهرست اولویت بندی شده چالش ها و راهکارها و تعیین مولفه های اصلی چشم انداز فرهنگی، اجتماعی دانشگاه را باید از جمله اقدامات انجام شده توسعه این کمیته دانست.

گزارش فعالیت کمیته‌های مطالعاتی

- کمیته‌های مطالعاتی طرح تدوین برنامه تحول دانشگاه در ۶ حوزه مطالعاتی، «فرهنگی، اجتماعی، دانشجویی/ سازمان و مدیریت منابع / روابط بین الملل / توسعه همکاری‌های منطقه‌ای / پژوهش، فناوری و نوآوری / آموزش» از ابتدای طرح، و بلا فاصله پس از تعیین اعضای هر کمیته، جلسات کاری مختلفی را برگزار کردند که حضور با انگیزه و فعالانه اعضای کمیته‌ها از ویژگیهای ممتاز این جلسات بود. از ابتدای تشکیل این جلسات که از خرداد ۹۴ کلید خورد تا تابستان امسال، دستاوردهای ارزنده‌ای حاصل شد که در گزارش هریک از کمیته‌ها به اختصار به آنها اشاره شده است.

کمیته فرهنگی، اجتماعی، دانشجویی

دانشجویان) باید به عنوان یکی از اصلی‌ترین اولویت‌های فرهنگی دانشگاه مورد توجه قرار گیرد.

» بررسی آسیب‌های اجتماعی موجود در دانشگاه بر مبنای نظرسنجی انجام شده از دانشجویان

» پس از انجام اقدامات فوق، این کمیته مولفه‌های کلیدی فرهنگی، اجتماعی را که باید در چشم‌انداز آتی دانشگاه مورد توجه ویژه قرار گیرد، به شرح زیر‌شناസایی کرده است:

- » ایجاد نظام جامع و هماهنگ برنامه‌ریزی
- » بهبود انگیزه و خود باوری
- » تقویت بنیان فکری- اعتقادی- اخلاقی
- » بهبود کیفیت زندگی دانشگاهیان (محیطی، رفاهی)
- » ارتقاء مناسبات اجتماعی

» فعالیت‌های آتی کمیته مطالعاتی فرهنگی، اجتماعی، دانشجویی به شرح زیر می‌باشد:

» هدف گذاری حوزه فرهنگی، اجتماعی، دانشجویی (درافق ۱۰ ساله و ۵ ساله)

» استخراج و تعریف راهبردهای اساسی
» تعریف راهکارها و برنامه‌های راهبردی
» تدوین و ارائه شاخص‌های عملکردی جهت نظارت و کنترل اجرای برنامه‌ها
کمیته سازمان و مدیریت منابع

» کمیته مطالعاتی فرهنگی، اجتماعی، دانشجویی که متشکل از ۶ عضو هیئت علمی دانشگاه می‌باشد، فعالیت خود را از اوایل تیرماه ۱۳۹۴ آغاز کرده و در این مدت به اقدامات زیر پرداخته است:

» تلاش در جهت ایجاد همسویی در نگرش اعضاء به مقوله فرهنگ

» مطالعه و بررسی استناد بالادستی مرتبط با حوزه کاری کمیته، از جمله: نقشه جامع علمی کشور، سند دانشگاه اسلامی، و نقشه مهندسی فرهنگی کشور

» شناسایی چالش‌های موجود در دانشگاه در عرصه‌های فرهنگی، اجتماعی، دانشجویی: در مجموع ۵۴ چالش اصلی شناسایی و در ۶ سرفصل اجتماعی (سبک زندگی)، اعتقادی (دينی)، سازمانی (ساختاری)، آموزشی، صنفی و سیاسی دسته بندی شد.

» دریافت نقطه نظرات دانشگاهیان (اعم از مدیران مرتبط با حوزه‌های فرهنگی، دانشجویی، اساتید، دانشجویان، کارمندان) پیرامون مسائل فرهنگی، اجتماعی، دانشجویی از طریق برگزاری ۱۹ جلسه مصاحبه و دو جلسه هم‌اندیشی عمومی

» طراحی و توزیع پرسشنامه اعضا هیئت علمی دانشگاه: در قالب این پرسشنامه، از کلیه اعضاء هیئت علمی دانشگاه خواسته شد مهتمران چالش‌ها، توانمندی‌ها، و راهکارها در حوزه فرهنگی، اجتماعی، دانشجویی دانشگاه را معرفی نمایند.

» تحلیل نتایج پرسشنامه: با انجام تحلیل محتوا بر روی پرسشنامه‌های جمع آوری شده، نقطه نظرات اعضاء هیئت علمی جمع‌بندی و تحلیل گردید. به عنوان نمونه، یکی از نتایج بدست آمده آن است که از نقطه نظر بسیاری از اساتید، افزایش امید، انگیزه، و نشاط در دانشگاهیان (به ویژه

کمیته سازمان و مدیریت منابع

- » طولانی و پیچیده بودن فرآیندها
- » عدم یکپارچگی و موازی بودن برخی از فرآیندها
- » عدم تناسب تعداد کارکنان اعضای غیرهیئت علمی با تعداد اعضای هیئت علمی و دانشجو
- » جذب بدون ضابطه
- » نبود سیستم ارزشیابی اثربخش و کارآمد
- » نبود سیستم ارتقاء شغلی موثر اعضای غیرهیئت علمی
- » عدم وجود انگیزه و سیستم انگیزشی مناسب و اثربخش
- » نبود سیستم جانشین پوری
- » نبود سیستم کارامد برنامه ریزی نیروی انسانی
- » اثربخش نبودن سیستم آموزش به منظور توانمندسازی منابع انسانی
- » توجه نشدن به تجاری سازی تولیدات علمی دانشگاه
- » از سویی دیگر دانشگاه دارای نقاط قوت و پتانسیل های متعددی می باشد که از آن جمله می توان به
- » منابع فیزیکی دانشگاه
- » تولیدات علمی
- » سرمایه انسانی (اعضای هیئت علمی، غیرهیئت علمی و دانشجویان)
- » برنده دانشگاه
- » اشاره نمود. در این راستا فعالیت های آنی کمیته به شرح ذیل می باشد:
- » برنامه ریزی و نظارت بر اجرای پروژه های بهبود موضوعات اولویت دار (بانزنگری ساختار سازمانی، مدیریت فرآیندها، نظام ارزشیابی و انگیزش)
- » تعیین اهداف، راه بردها و برنامه های عملیاتی حوزه سازمان و منابع
- » تعیین شاخص های عملکردی، اهداف کمی و مقاصد برنامه راهنمایی ۵ ساله

» جایگاه تأثیرگذار دانشگاه و تغییرات پی در پی محیطی، ضرورت پرداختن به برنامه تحول را آشکار می سازد. بر این اساس یکی از حوزه هایی که می باشد به عنوان زیرساخت های برنامه مورد توجه قرار گیرد سازمان و مدیریت منابع می باشد. برنامه تحول هنگامی می تواند موجب ارتقاء دانشگاه شود که منابع در دسترس آن بدرستی مدیریت و تقویت شوند. از این رو بر اساس ساختار طرح، کمیته سازمان و مدیریت منابع به عنوان یکی از کمیته های مطالعاتی، همزمان با آغاز فاز توسعه برنامه شروع به فعالیت نمود. این کمیته در طی فعالیت خود از آغاز طرح تاکنون بالغ بر ۲۵ جلسه برگزار نموده است. در طی جلسات مختلف برگزار شده موضوعات ذیل مورد بحث و تبادل نظر قرار گرفت:

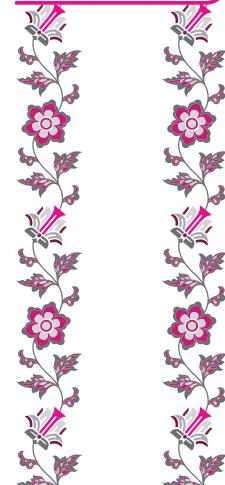
- » بررسی مستندات تهیه شده توسط شورای طرح از جمله بیانیه مأموریت، بیانیه ارزش، اصول و مضمون تحول
- » برگزاری جلسه مشترک با سایر کمیته ها، متولیان حوزه های اداری و مالی و تعدادی از مدیران میانی دانشگاه
- » تبادل نظر با سایر کمیته ها
- » بررسی آمار و اطلاعات حوزه اداری و مالی مرتبط با وظایف کمیته
- » استخراج چالش ها و توانمندی های دانشگاه در حوزه سازمان

» پس از برگزاری جلسات مشترک با مدیران ارشد و میانی حوزه اداری مالی دانشگاه، بررسی آمار و اطلاعات مربوط به این حوزه و بحث و تبادل نظر توسط اعضای کمیته، چالش های مطرح در حوزه سازمان و مدیریت منابع استخراج گردید که برخی از آنها عبارتند از:

- » ضعف ساختار و تشکیلات دانشگاه از نظر تعداد و عدم تناسب توزیع پستهای سازمانی
- » عدم شفافیت در شرح وظایف و شرح شغلها
- » عدم توفیض اختیار مناسب
- » عدم تطبیق شغل با شاغل در ساختار دانشگاه
- » استفاده محدود و نامتناسب از ظرفیت های قانونی هیأت امنا در سیاست گذاری های کلان دانشگاه
- » محدود بودن و عدم تنوع منابع مالی
- » عدم تحقق بموقع و کامل بودجه های سنواتی دانشگاه در سالهای اخیر
- » غالب بودن نگاه هزینه ای به جای درآمدی
- » تعریف نامناسب فرآیندها بدلیل نگاه وظیفه گر به جای فرآیندی
- » هدفمند نبودن فرآیندها

کمیته روابط بین‌الملل

«دانشگاه یک مرکز علمی بین‌المللی است و در صورتی می‌تواند کارآ و مؤثر باشد که مستقل و دارای محیطی شاد، آزاد، برخوردار از مشارکت جمعی و دارای روابط مقابل بین‌المللی باشد. روابط بین

المللی باید در حدی باشد که دانشمندان و دانشجویان از هرجای دنیا بتوانند در دانشگاه کار و زندگی کنند و دانشگاه‌های ایرانی هم بتوانند به راحتی و با تکیه بر فرهنگ ایرانی اسلامی خود در عرصه‌های بین‌المللی مؤثرا و در سیاست‌گذاری‌های علمی بین‌المللی مشارکت فعال داشته باشند. این توانمندی‌ها مطمئناً موجب افزایش سطح دسترسی دانشگاه به منابع مختلف می‌گردد که این خود می‌تواند تأثیر فراوانی بر آموزش، پژوهش و توسعه‌ی همکاری‌ها به عنوان کارکردهای اصلی دانشگاه داشته باشد. تعاملات بین‌المللی همچنین دانشگاه را به محیطی فعال برای جذب علم و انتقال آن تبدیل می‌کند و موجب افزایش بهره‌وری حوزه‌های مختلف آن می‌شود. از این‌رو روابط بین‌الملل در تمامی حوزه‌های دانشگاه نقش آفرین است. با این رویکرد و به منظور برنامه‌ریزی برای توسعه و افزایش توانمندی‌های دانشگاه در این حوزه، کمیته روابط بین‌الملل با حضور ۷ نفر از اعضای هیئت علمی که دارای ارتباطات مؤثر بین‌المللی هستند تشکیل گردید. اهم کارهای صورت‌گرفته عبارتند از:

- » عدم تدوین و به کارگیری سیاست‌های انگیزشی برای فعالان حوزه بین‌الملل و در برخی از موارد جلوگیری از فعالیت‌های موثر بین‌المللی دانشگاه‌های
- » عدم آمادگی لازم در دانشجویان و اعضای هیأت علمی برای مشارکت موثر در فعالیت‌ها و تصمیم‌سازی‌های علمی بین‌المللی
- » فقدان فرهنگ‌سازی لازم در رابطه بالزوم بین‌المللی بودن دانشگاه و عدم شناخت فرهنگ ارتباط بین‌الملل
- » نگرانی عمیق از آسیب‌پذیری فرهنگی ناشی از روابط بین‌المللی
- » ناآگاهی از منابع بالقوه مالی بین‌المللی و نحوه جذب آنها عدم توانایی جذب حامیان مالی بین‌المللی
- » عدم تنوع در روش‌ها و قوانین حضور استادان و دانشجویان در مجتمع بین‌المللی و تصمیم‌سازی‌های بین‌المللی
- » نبود برنامه مشخص و مدون جهت معرفی دانشگاه در سطح بین‌المللی
- » ناکارآیی فرآیندهای اداری شرکت دانشجویان در همایش‌های علمی بین‌المللی و فرسته‌های مطالعاتی نبود ارتباط مستمر دانشگاه با دانش‌آموختگان
- » به روز نبودن برنامه‌های آموزشی و پژوهشی دانشگاه متناسب با سطوح بین‌المللی

در ادامه مسیر تدوین طرح تحول دانشگاه، این کمیته وظیفه تدوین اهداف، استراتژی‌ها و برنامه‌های عملیاتی پیشنهادی حوزه بین‌الملل را بر عهده دارد و در حال حاضر برای آزمایش توانمندی طرح، با مشارکت مراکز مرتبط در صدد راه‌اندازی و تقویت مرکز دانشجویان و استادان خارجی در دانشگاه است.

کمیته پژوهش فنایوری و نوآوری

«کمیته پژوهش و فناوری یکی از کمیته‌های شش گانه مطالعاتی طرح تدوین برنامه تحول دانشگاه بوده که براساس ساختار مصوب و از تیرماه سال ۹۴ فعالیت خود را شروع کرده است.

از زمان شروع فعالیت کمیته تا تیرماه ۹۵ تعداد ۲۰ جلسه رسمی و ۴ جلسه کارگروه تخصصی برگزار شده است. سرفصل‌های اصلی فعالیت کمیته از آغاز تاکنون را می‌توان در پنج دسته هم‌اندیشی نظرات، بررسی و مشارکت در تدوین مولفه‌های اولیه تحول، تدوین چالشهای دانشگاه در حوزه مرتبط با کمیته، بررسی و مشارکت در تدوین بیانیه‌های جدید مأموریت و ارزش‌ها؛ چشم‌انداز افقی ۱۴۰۴ و اهداف دانشگاه تقسیم‌بندی نمود که در ادامه به شرح مختصر هر کدام پرداخته می‌شود.

«تدوین چالشهای دانشگاه در حوزه پژوهش و فناوری

موضوع مهم بعدی مطالعه و استنتاج چالشهای اصلی دانشگاه در حوزه پژوهش و فناوری بود. اعضاء کمیته پس از بحث پیرامون چگونگی تدوین این چالشها به این نتیجه رسیدند که با توجه به اهمیت موضوع این امر از طریق مراجعته به نظرات سایر اعضاء هیات علمی دانشکده‌ها و پژوهشکده‌ها حاصل شده و روش آن نیز طراحی و ارسال پرسشنامه با همکاری متخصصان مربوطه، تعیین گردید.

«تدوین بیانیه‌های جدید مأموریت و ارزش‌های دانشگاه

یکی از موضوعاتی که وقت نسبتاً زیادی از همه کمیته‌های مطالعاتی و شورای طرح را به خود اختصاص داد، تدوین بیانیه جدید مأموریت و ارزشها محوری و سپس چشم‌انداز افقی ۱۴۰۴ دانشگاه بود. دلیل اصلی این امر حساسیت فوق العاده همه عوامل طرح تحول بر کلمات بکاربرده شده و مفهومی بود که از آن برداشت می‌گردید. لذا در این خصوص ده‌ها ویرایش از بیانیه‌ها بین کمیته‌ها و شورای طرح بصورت رفت و برگشت مبالغه شد.

«هم‌اندیشی نظرات

با توجه به اهمیت و تاثیر موضوع تدوین برنامه راهبردی دانشگاه با دیدگاه تحولی، طبیعی بود که لازم است هر کدام از اعضاء که همگی از تجربیات ارزشمندی برخوردار بودند، دیدگاه‌های خود از لحاظ آسیب شناسی وضعیت موجود، برنامه‌های قبلی و دغدغه‌های آینده بیان نمایند تا بتوان همگرایی لازم را در این رابطه حاصل کرد.

«بررسی و مشارکت در تدوین مولفه‌های اولیه تحول

پس از برگزاری جلسات اولیه و جمع‌بندی نظرات اعضاء کمیته پژوهش و فناوری، همانند سایر کمیته‌ها بررسی موضوعاتی از قبیل چرایی ضرورت تحول در دانشگاه، تم اصلی آن و حوزه‌های مشمول تحول صورت گرفت و منجر به استنتاج عباراتی با عنوان اصول پارادایم، مضمون و محورهای تحول گردید و بازخورد آن به شورای طرح ارائه شد.

کمیته

توسعه

همکاری‌های منطقه‌ای

«کمیته مطالعاتی توسعه همکاریهای منطقه‌ای به عنوان یکی از کمیته‌های مطالعاتی شش گانه طرح تدوین برنامه تحول دانشگاه، کار خود را بطور عملی از اوائل تیرماه ۱۳۹۴ آغاز کرده است. این کمیته متشکل از ۷ عضو هیئت علمی دانشگاه می‌باشد و این اعضاء تاکنون در جهت پیشبرد کار کمیته طی ۳۷ جلسه کاری به بحث و تبادل نظر در زمینه نحوه ارتقا و توسعه همکاریهای دانشگاه با جامعه پرداخته‌اند. جلسات اولیه کمیته غالباً به بیان آزاد نظرات وهم‌اندیشی اعضاً محترم که همگی از تجربیات بالایی در ارتباط با جامعه برخوردار می‌باشند، در ارتباط با شناخت وضعیت موجود، آسیب شناسی و دغدغه‌های دانشگاهیان و مدیران صنایع و راههای پاسخ به سئوالات کلیدی زیرسپری شد: «آیا دانشگاه به ارتباط با جامعه نیاز دارد؟ چرا؟ و در چه سطحی؟

«وضعیت موجود دانشگاه در ارتباط با جامعه چگونه ارزیابی می‌شود؟

«وضعیت ارتباط با دانشگاه‌های دیگر (برتر/ غیر برتر) چگونه باید باشد؟

«آیا جامعه از دانشگاه جلوتر است یا دانشگاه از جامعه؟ (پیشتابی در فناوری، ارتباطات اجتماعی و...)

«آیا جامعه باید خود را با دانشگاه هماهنگ کند یا دانشگاه خود را با جامعه؟

«میزان مقبولیت دانشگاه در جامعه امروز ایران چقدر است؟ «آیا جامعه امروز قابل اصلاح است یا باید بازسازی شود و اگر نیازمند بازسازی است نقش دانشگاه در آن چیست؟

«چه نوع ارتباطی بین جامعه و دانشگاه می‌تواند به رفع نیاز جامعه و رفع مشکلات صنعت منجر شود؟

«در راستای پاسخگویی به معضلات و سوالات فوق اقدام به برگزاری جلسات متعدد با اساتید دانشگاه و سایر نهادهای بیرون از دانشگاه و مدیران با تجربه صنایع استان گردید و در نهایت مصاديق مؤلفه‌های کلیدی به شرح زیر مطرح و راهه شد:

۱. تبدیل اداره فناوری و ارتباط با صنعت دانشگاه به مرکز برنامه‌ریزی و مدیریت توسعه

همکاری‌های منطقه‌ای دانشگاه با هدف:

الف- شناسایی و تحلیل چالش‌های ملی و منطقه‌ای

ب- کمک در رفع مشکلات ذینفعان دانشگاه

شالوده نهائی
رسالت دانشگاه
در بعد توسعه
همکاریهای
منطقه‌ای،
جمع‌بندی
گردید...

توسعه صنعتی کشور و مناسب با پتانسیل‌های دانشگاه و نیازهای منطقه‌ای

۶. به رسمیت شناختن و تسهیل حمایت فعالیت‌های اعضا

هیئت علمی مرتبط با توسعه همکاریهای منطقه‌ای

۷. حمایت از تأسیس و فعالیت‌های اعضا هیئت علمی در شرکت‌های دانش‌بنیان

«سپس به منظور دریافت نظرات و انکاس انتظارات جامعه (عنوان ذینفعان دانشگاه) و بیوژه بخش خصوصی از دانشگاه، جلسه‌ای با حضور تعدادی از تمایندگان محترم از صنایع مختلف استان برگزار شد و پیرامون مسائل مشترک و ارائه راهکارهایی در جهت بهبود و تقویت و توسعه همکاریها و ارتباطات دانشگاهیان با جامعه و بالعکس، بحث و تبادل نظر شد و بیانیه زیرینه عنوان شالوده نهائی رسالت دانشگاه در بعد توسعه همکاریهای منطقه‌ای،

جمع‌بندی گردید:

«ارتقای اثربخشی اجتماعی، کسب
جایگاه پیشرو در منطقه و جایگاه
شاخص در کشور به منظور

مشارکت در سیاست‌گذاری‌ها، تصمیم‌گیری‌ها و برنامه‌ریزی‌ها در نهایت پیشران‌های مهم و تأثیرگذار بر تحقق رسالت فوق، به ترتیب اهمیت به شرح زیر شناسائی و معرفی گردید:

۱. موانع قانونی و حقوقی (آئین نامه‌ها و بخش نامه‌های وزارتی و دانشگاهی و بیوژه آئین نامه‌های ارتقا و ترقی، تمدید، جذب و شرح وظایف اعضای هیات علمی و سایر مقررات حاکم فعلی مخالف آزادیهای آکادمیک در مسیر توسعه همکاری‌های منطقه‌ای - ضرورت اصلاح آئین نامه‌ها و به رسمیت شناختن حقوق مالکیت فکری افراد (استاد/ دانشجو) به طور شفاف)

۲. موانع ساختاری و سازمانی (ضرورت تغییر ساختار اداره فناوری و ارتباط با صنعت از نظر کارآمدی، بهره‌وری و ارائه خدمات حمایتی و پشتیبانی از ثبت و فروش یا تجاری سازی ایده‌ها و سایر خدمات ستادی مؤثر و بیوژه حقوقی قراردادها)

۳. موانع با ریشه فرهنگی (فرهنگ سازی رسالت و مأموریتهای دانشگاه در حل چالش‌های منطقه‌ای و ملی بعنوان یک وظیفه ملی - ضرورت تبیین و نهادینه نمودن مأموریت رسالت تحول یافته دانشگاه)

۴. موانع مرتبط با تقاضا محور نبودن طرح‌های تحقیقاتی و رساله‌های تحقیقاتی تکمیلی (ضرورت اصلاح فرایندهای اخذ پایان نامه‌ها و دوره‌های کارآموزی با مشارکت صنعت و جامعه)

۵. تبیین و توسعه انواع الگوهای همکاری با جامعه در کلیه سطوح (ضرورت نهادینه و مستند نمودن کلیه الگوهای ارتباط و مشارکت دانشگاهیان با جامعه و بالعکس)

۶. مشارکت و حضور در کلیه سازمانها و نهادهای اعم از دولتی، خصوصی و مردم نهاد عنوان بخشی از فعالیتهای اجتماعی و سازمانی (ضرورت بازنمودن دریهای دانشگاه بر روی جامعه و بالعکس حضور دانشگاهیان در جامعه) پس از تعیین اهداف کلان دانشگاه، این کمیته در صدد تعیین راهبردها و شاخصهای سنجش عملکردی کمی و کیفی دستیابی به اهداف کلان دانشگاه در برنامه ۵ ساله تحول دانشگاه خواهد بود.

کمیته آموزش

«کاهش توانمندی علمی دانشجویان ورودی دوره‌های تحصیلات تکمیلی درگذرزمان

» شکاف قابل توجه بین وضعیت موجود و انتظارات دانشگاهیان در عوامل اجتماعی و محیطی موثر بر کیفیت آموزش از جمله: «شادابی محیط دانشگاه»، «انگیزه دانشجویان»، «ارتباط با مراکز علمی معتبر بین المللی»، و «تعامل دانشگاه با صنعت و جامعه».

» پس از انجام یک "تحلیل عاملی" بر روی نظرات دریافت شده و

دسته‌بندی آن‌ها، مجموعه عوامل کلی زیرشناസی و نام‌گذاری شد:

» کنش محیطی و اجتماعی (شامل: پیوند آموزش و پژوهش، تعامل دانشگاه با صنعت و جامعه، روابط استاد و دانشجو، شادابی محیط دانشگاه، انگیزه داشتن دانشجویان برای تلاش علمی، توانمندی علمی دانشجویان ورودی، کارایی فرایند مدیریت و برنامه‌ریزی آموزشی، ارتباط با مراکز علمی معتبر بین المللی)

» اعضای هیئت علمی (شامل: توانمندی، رضایت شغلی، تعلق خاطر به دانشگاه، امکانات رفاهی، نظام و انصباط آموزشی، کارایی فرایند تبدیل وضعیت و ارتقاء احصای هیئت علمی، وجود دستیاران آموزشی، به روز بودن محتواهای آموزشی ارائه شده)

» استقلال در برنامه‌ریزی و مدیریت (شامل: استقلال دانشگاه در برنامه‌ریزی آموزشی، کارایی فرایند جذب و استخدام هیئت علمی، استقلال دانشگاه در جذب و استخدام هیئت علمی)

» زیرساخت (شامل: توانمندی کارکنان مرتبط با حوزه آموزش، رضایت شغلی کارکنان حوزه آموزش، زیرساخت‌های آموزشی)

» نتایج بدست آمده از تحلیل‌های فوق الذکر در قالب یک جلسه با اعضای محترم شورای دانشگاه و نیز یک جلسه هم‌اندیشی عمومی ارائه و نقطه نظرات دانشگاهیان در این خصوص دریافت شد. در ادامه بررسی نظرات دریافت شده، این کمیته نظرخواهی از دانش آموختگان این دانشگاه را در دستور کار قرار داد و در یک اقدام مشترک با سایر کمیته‌ها، براساس تجربیات قبلی حاصل شده، اقدام به طرح یک پرسشنامه کلی تر نمود.

جزئیات این پرسشنامه در کمیته طرح تحول، متشكل از مجریان طرح و مسئولین کمیته‌های مطالعاتی، مورد بررسی و تصویب نهایی قرار گرفت.

» در حال حاضر کمیته آموزش، به دنبال تعیین اهداف بلندمدت حوزه آموزش بر مبنای مطالعات صورت گرفته (و یا در حال انجام) است تا در ادامه راهبردهای اساسی، راهکارها و برنامه‌های راهبردی برای نیل به این اهداف استخراج و تعریف شود.

» کمیته مطالعاتی آموزش به عنوان یکی از کمیته‌های مطالعاتی شش گانه طرح تدوین برنامه تحول دانشگاه، متشكل از ۷ عضو هیئت علمی دانشگاه، کار خود را اواخر خردادماه ۱۳۹۴ آغاز کرده و تا کنون طی ۲۵ جلسه به بحث و تبادل نظر پرداخته است. این کمیته، به عنوان اولین گام، به بررسی و تحلیل نقاط قوت و ضعف برنامه راهبردی قبلی دانشگاه در حوزه آموزش پرداخت. پس از چند جلسه تبادل نظر، تصمیم برآن شده که پیش از هر گونه برنامه‌ریزی برای حوزه آموزش، یک چارچوب نظری برای مطالعات آتی تعیین شود. بر مبنای مطالعات و مباحثت گسترده، نهایتاً چارچوب زیر به عنوان رسالت آموزش در دانشگاه تعیین شد:

» توانمندسازی نیروی انسانی در سه بعد تخصصی (مرتبط با رشتہ تحصیلی)، سازمانی (توانمندی‌های مدیریتی و کارآفرینی)، و اجتماعی (مرتبط با شخصیت اجتماعی) به منظور ایفای نقش موثر در جامعه

» در پی آن، و در راستای ارزیابی چارچوب نظری تدوین شده و با هدف طراحی یک پرسشنامه برای یک مطالعه میدانی وسیع تر، این کمیته اقدام به برگزاری جلسات مصاحبه با ۵ نفر از افراد بر جسته دانشگاه در حوزه آموزش نمود. خلاصه نتایج مصاحبه‌ها نشان داد که تمامی این افراد بر چارچوب نظری تعیین شده اتفاق نظر داشته و همانند اعضای کمیته آموزش باوردارند که دانشگاه صنعتی اصفهان، از بدواتاسیس تاکنون، اساساً بر توانمندسازی نیروی انسانی در بعد تخصصی تمرکز داشته و نقش کمزنگ‌تری در توانمندسازی افراد در دو بعد سازمانی و اجتماعی ایفا نموده است.

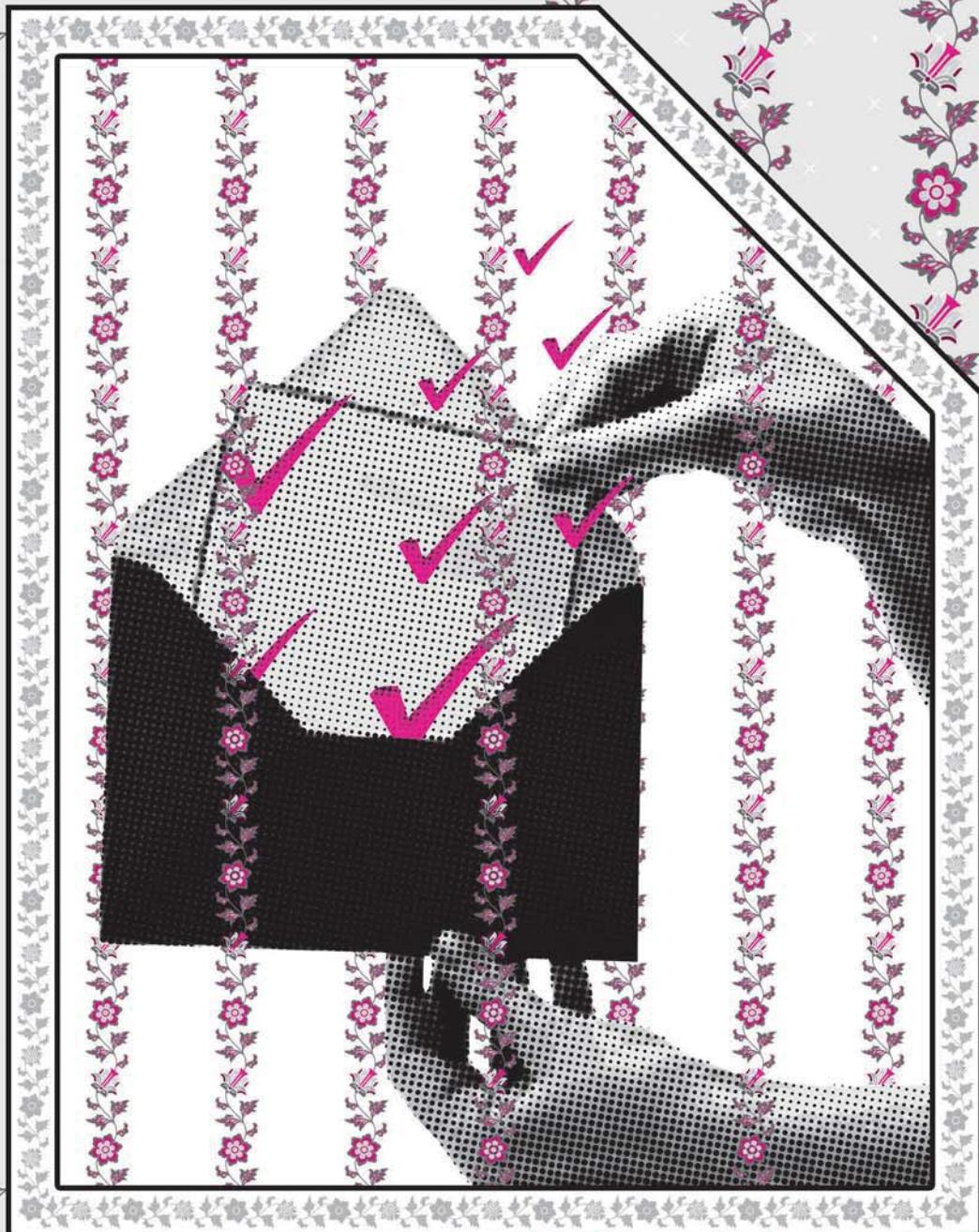
» پس از جمع‌بندی مباحث مطرح شده در جلسات مختلف و مصاحبه‌ها، در جهت یافتن نظرات سایر همکاران دانشگاهی، پرسشنامه‌ای با هدف شناسایی و بررسی وضعیت آموزش در دانشگاه، عوامل موثر بر کیفیت آموزش و نیز چالش‌های اصلی در این حوزه طراحی و بر مبنای اصول نمونه گیری تصادفی بین اعضای هیئت علمی دانشگاه توزیع شد. پس از جمع اوری پرسشنامه‌ها، نظرات دریافت شده مورد ارزیابی و تحلیل مقدماتی قرار گرفت. از جمله نتایج این ارزیابی می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

» عدم توجه شایسته به توانمندسازی افراد در دو بعد سازمانی و اجتماعی در نظام آموزشی دانشگاه
» کاهش معنادار انگیزه دانشجویان به تلاش علمی در گذر زمان

صوّبات

• بیانیه
مأموریت
دانشگاه
صنعتی
اصفهان

• بیانیه
چشم‌انداز
دانشگاه در
افق ۱۴۰۴

مأموریت دانشگاه

بیانیه مأموریت
دانشگاه صنعتی اصفهان ...

«یکی از

فعالیتهای اصلی طرح تدوین برنامه تحول

دانشگاه، تدوین مأموریت^۱ دانشگاه است. مأموریت یا رسانالت

دانشگاه، نشان دهنده فلسفه و ماهیت دانشگاه می‌باشد. به عبارت دیگر با بررسی

و ملاحظه هم زمان علل وجودی / ایجادی دانشگاه، روندهای جهانی علم و دانش و فناوری، و

در نظر گرفتن نیازهای اجتماعی باید وظایف کلان دانشگاه در چارچوب بیانیه مأموریت^۲ تبیین شود.

مأموریت تدوین شده از سویی بیان کننده تعهدات و انتظارات دانشگاه بوده و از سوی دیگر تعیین کننده قالب و

چارچوب کلی فعالیتهای آحاد دانشگاهیان در آینده می‌باشد. بنابراین گزافه نیست که آن را به منزله قانون اساسی

دانشگاه تلقی نماییم. طرح تحول با تصویب اصول و مضمون تحول، بسته مناسب را برای تدوین بیانیه مأموریت فراهم

ساخت. در فرآیند تدوین بیانیه مأموریت دانشگاه که چندین ماه به طول انجامید، اعضای کمیته‌های مطالعاتی، کمیته

کارشناسی و شورای طرح به صورت فاعل‌نامه ای مشارکت داشتند و با راههای نظرات دقیق و کارشناسانه در محتوای مأموریت جدید

دانشگاه، نمودی از شکل گیری هویت اجتماعی را به نمایش گذاشتند. در ابتدا عناصرو مولفه‌های اصلی مأموریت دانشگاه به قرار

زیر تعیین گردید:

«فلسفه تأسیس (علت ایجادی و وجودی)^۳

«ویژگی‌های منحصر به فرد^۴

«انتظارات سایر ذینفعان^۵

«الرامات/ تعهدات دانشگاه^۶

«(در همین شماره نشریه، به فلسفه تأسیس دانشگاه صنعتی اصفهان در سال ۱۳۵۳ به طور اجمالی اشاره شده است). سپس

مصاديق هر مولفه با استفاده از نظرات اعضای کمیته‌های مطالعاتی تعیین گردید. همچنین برای تعیین فرمت بیانیه

مأموریت دانشگاه برگوتا، مختصر و مفید بودن بیانیه در عین سازگاری با اصول و مضمون تحول، و نیز هماهنگی با

استناد بالادستی تاکید شد. افزون بر آن متن بیانیه باید حتی الامکان حس اختصاصی بودن برای دانشگاه

صنعتی اصفهان را به خواننده القا کند. در نهایت پس از طی کام‌ها و مراحل ذکر شده ورفت و برگشت های

متعدد بین کمیته‌های مطالعاتی و شورای طرح، بازخوردهای مختلف و ارزشمندی از همه

دست اندکاران طرح و اعضای هیات علمی اخذ گردید. بخصوص با برگزاری

جلسات هم‌اندیشی در تاریخ‌های ۹۴/۱۱/۲۸ (با حضور اعضای

کمیته‌های مطالعاتی) و ۹۴/۱۲/۲۵ (با حضور

پس نوشت:

1. Mission
2. Mission statement
3. Core purposes
4. Core competencies
5. Core values
6. Interest of stakeholders
7. Commitments

اعضای

هیأت رئیسه، شورای دانشگاه و شورای

طرح)، پیش نویسنهایی بیانیه مأموریت دانشگاه تهیه گردید و در جلسه مورخ ۹۵/۴/۲ کمیته راهبری طرح تدوین برنامه تحول با اصلاحات جزئی به تصویب رسید. بیانیه مأموریت مصوب دارای ویژگیهای مختلفی است. از آن جمله می‌توان به دو ویژگی مهم این بیانیه اشاره کرد. اولاً در تدوین بیانیه مأموریت پیش از ۴۰ نفر از اعضا کمیته‌های مطالعاتی مشارکت داشتند. ثانیاً در متن نهایی به ۳ رسالت عمده دانشگاه یعنی تولید علم، دانش و فناوری، پرورش و تربیت نیروی انسانی، وایفای مسئولیت‌های اجتماعی توجه جدی شده است. متن بیانیه مأموریت مصوب دانشگاه، همراه با توضیحات پاورپوینتی آن، به شرح ذیل است:

بیانیه مأموریت دانشگاه صنعتی اصفهان (مصطفوی کمیته راهبری طرح تدوین برنامه تحول (۹۵/۰۴/۰۲)

دانشگاه صنعتی اصفهان نهادی علمی، مستقل^۸ با پیشینه‌ی درخشناد و دارای پردازی^۹ شهرگونه و یکپارچه در شهرتاریخی و فرهنگی اصفهان است که وظیفه‌ی خود را خلق، توسعه، انتشار و انتقال دانش در حوزه‌های علوم، فناوری و زمینه‌های مرتبط می‌داند. در این راستا، دانشگاه با ایجاد محیطی پویا، شاداب و افتخارآفرین، به آموزش و پژوهش با کیفیت در بالاترین تراز جهانی به منظور پرورش انسان‌های توانمند، کارآفرین، اخلاق‌مدار و مسئول درقبال نیازهای اساسی جامعه، می‌پردازد. این نهاد علمی بین‌المللی به عنوان مهم‌ترین نقطه کانونی کریدور علم و فناوری^{۱۰} اصفهان، خود را متعهد می‌داند با مشارکت و همکاری ذینفعان در توسعه پایدار و رفع چالش‌های مهم محلی^{۱۱}، ملی و جهانی با نگرش به تمدن ایرانی - اسلامی، تاثیرگذار و پیشگام باشد.

دانشگاه صنعتی اصفهان به ارزش‌های محوری زیر متعهد و پایند است:

« عقلانیت، آزادی آکادمیک^{۱۲} و مشارکت جمعی^{۱۳} »

« قانون‌مداری و اخلاق حرفه‌ای »

« توجه به منافع ملی و ارتباط مستمر با جامعه »

« فرهنگ اصیل ایرانی - اسلامی »

« تعالی و کارآمدی سازمانی »

« هویت جمعی^{۱۴} در عین احترام به تنوع نگرش‌های فردی »

« کرامت و منزلت دانشگاهیان »

۱۲. درفع چالش‌های محلی، توجه و تمرکز بر مسائل و مشکلات عمده‌ی استان اصفهان و مناطق هم‌جوار، قطعاً مورد تأکید است.
۱۳. آزادی آکادمیک (معادل عبارت Academic Freedom) به این مفهوم است که اعضای هیأت علمی، دانشجویان و محققان، با ریزبینی و نقادی علمی، در بیان نظریات و یا نقد آثار دیگران بدون واهمه از عواقب آن اقدام کنند.
- توجه به عدم ایجاد حاشیه‌های غیرضروری در مسائل علمی نیز، یک ضرورت دانشگاهی محسوب می‌شود.
۱۴. منظور از مشارکت جمعی، شورا محور بودن تصمیمات دانشگاه است.
۱۵. منظور از هویت جمعی، شکل‌گیری گتمان مشترک و ذهنیت مشترک در سطح دانشگاه می‌باشد.

پ نوشته:

۸. منظور از مستقل بودن دانشگاه، برخورداری از استقلال در تصمیم‌گیری‌های آموزشی، پژوهشی، اداری و روابط بین‌المللی در چارچوب سیاست‌های کلان کشوری باشد..
۹. پردازی^{۱۵} معادل فارسی کلمه‌ی Campus بوده و وسعت حدود ۲۳۰۰ هکتاری دانشگاه، یک ویژگی منحصر بفرد محسوب می‌شود..
۱۰. تولیدنده علاوه بر مؤلفه‌های تخصصی و حرفه‌ای، سازمانی و اجتماعی، جنبه‌های خلاقیت و خودبایوی را نیز دربرمی‌گیرد.
۱۱. کریدور علم و فناوری اصفهان، در برگیرنده مولفه‌ها و عناصر مهمی است که از جمله‌ی آنها می‌توان به دانشگاه صنعتی اصفهان، شهرک علمی و تحقیقاتی اصفهان، دانشگاه اصفهان و ... اشاره کرد.

چشم انداز دانشگاه

سی اینه چشم انداز دانشگاه

۱۴۰۴ درافق

» با تدوین و نهایی شدن مأموریت، نوبت به ترسیم چشم انداز دانشگاه می‌رسد. افق زمانی مورد نظر در تدوین چشم انداز دانشگاه، هماهنگ و متناسب با چشم انداز ۲۰ ساله کشور، سال ۱۴۰۴ تعیین شده است.

» چشم انداز دانشگاه درافق ۱۴۰۴، عبارت از آینده و اهداف مطلوبی است که دانشگاه در راستای تحقق مأموریت خود، می‌خواهد در ظرف زمانی تعیین شده بدان نایل شود. برای تدوین بیانیه چشم انداز^۱ باید هم‌زمان نگاهی به حال و نگاهی نیز به آینده داشته باشیم تا بتوانیم تعیین کنیم جایگاه دانشگاه در حال حاضر چیست و با توجه به چالش‌ها و توانمندی‌های مختلف خود، قصد دارد در آینده به چه جایگاهی پرسد؟

» طرح تدوین برنامه تحول دانشگاه جهت طراحی و ترسیم چشم انداز دانشگاه موردنظر، فرآیند سیستماتیک و منظمی را بر دنظر گرفتند رویکرد ترکیبی دنبال کرد. از یک سو بر اساس فعالیت حجمی و ارزشمند سوت گرفته در کمیته‌های مطالعاتی، چالش‌ها و توانمندی‌های دانشگاه در ابعاد مختلف شناسایی گردید و بر اساس آن اهداف وظیفه‌ای (بخشی) تعریف شد (= رویکرد پایین به بالا). از سوی دیگر استناد بالادستی، مضمون و محورهای تحول، و نیز بیانیه مأموریت مصوب شده مجدداً با نگاهی دقیق و موشکافانه تجزیه و تحلیل شد (= رویکرد بالا به پایین). با تلفیق این دو رویکرد، مضمون‌کلی قابل ارائه در بیانیه چشم انداز استخراج گردید.

» پس از آن بر اساس بارخوردها و نظرات کارشناسی ابراز شده توسط کمیته‌های مطالعاتی، اعضای شورای طرح و تیم کارشناسی در جلسات فشرده کاری به تنظیم و تدوین بیانیه چشم انداز همت گمارند. این فرآیند درنهایت منجر به ارائه پیش نویس بیانیه چشم انداز به کمیته راهبری گردید و کمیته راهبری طرح تدوین برنامه تحول نیز پس از یک جلسه کاری فشرده، در تاریخ ۹۵/۴/۹ با اصلاحات جزئی بیانیه چشم انداز دانشگاه درافق ۱۴۰۴ را به تصویب رساند. بیانیه چشم انداز مصوب شده دارای دو ویژگی عمدۀ و مهم است. اولًا در تعریف چشم انداز به یکپارچگی موضوعات توجه شده است.

» یعنی نگاه جامع و کل نگره دانشگاه در تدوین بیانیه چشم انداز لحاظ شده است. ثانیاً تا حد ممکن سعی گردیده است بر اولویت‌ها و ارجحیت‌های دانشگاه درافق زمانی مورد نظر تاکید شود. متن بیانیه چشم انداز دانشگاه درافق ۱۴۰۴، به همراه توصیفات مربوط به عبارت‌های چشم انداز، به شرح رو برو است:

«بیانیه چشم انداز دانشگاه صنعتی اصفهان»

(مصوب کمیته راهبری طرح تدوین برنامه تحول ۹۵/۰۴/۰۹)

دانشگاه صنعتی اصفهان در افق ۱۴۰۴ برخوردار از فضای علمی و فرهنگی پوپا و کیفیت‌گرا، دانشگاهی است:

«دارای مرجعیت علمی و فناوری در آسیا،

«سرآمد در تربیت دانش آموختگانی توانمند در تراز جهانی، اخلاق مدار و نقش آفرین در توسعه کشور،

«تأثیرگذارترین دانشگاه کشور در منطقه پیرامونی خود و یکی از سه دانشگاه برتر کشور برای تحقق جامعه دانایی محور

«توصیف چشم انداز»

«فضای علمی و فرهنگی، علاوه بر ابعاد فیزیکی و ساخت افزاری، مناسبات و تعاملات اجتماعی، ابعاد نرم افزاری و کیفیت زندگی در دانشگاه را نیز در بر می‌گیرد.

«مرجعیت علمی و فناوری به معنای جایگاه برجسته دانشگاهیان در میان صاحبان نظریه و سبک علمی در تراز جهانی و همچنین مراجعه مستمر متخصصان و نهادهای داخلی و خارجی به دستاوردهای نوآورانه‌ی آموزشی و پژوهشی این دانشگاه است.

«دانشگاه صنعتی اصفهان در افق چشم انداز خود، پیشگام و پیشرو در تربیت دانش آموختگانی توانمند است که علاوه بر مولفه‌های تخصصی و حرفه‌ای، سازمانی و اجتماعی، جنبه‌های خلاقیت و خود باوری را منطبق با استانداردهای جهانی دارا بوده و متصف به اخلاق - در همه ابعاد حرفه‌ای، دینی، اجتماعی و... - هستند. این دانش آموختگان با نگاهی جامع‌نگ، درجهت توسعه کشور افتخارآفرینی کرده و مسئولیت‌های محوله را به بهترین نحو به انجام می‌رسانند.

«دانشگاه صنعتی اصفهان در مقایسه با سایر دانشگاه‌های کشور، بیشترین تأثیرگذاری را در سیاست‌گذاری‌ها، تصمیم‌گیری‌ها و برنامه‌ریزی‌های توسعه اقتصادی، زیست محیطی، اجتماعی و فرهنگی در منطقه پیرامونی خود دارد. منطقه پیرامونی این دانشگاه شامل استان اصفهان و استان‌های هم‌جوار آن است

«همچنین دانشگاه صنعتی اصفهان به عنوان یکی از سه دانشگاه برتر کشور در تضمیم‌سازی، فرهنگ‌سازی و ارزش‌آفرینی به منظور شکل‌گیری جامعه‌ای مبتنی بر خرد و دانایی (Knowledge-based society) که در آن بر مولفه‌های اجتماعی و فرهنگی، اقتصاد مقاومتی و اقتصاد دانش بنیان تاکید می‌شود، دارای جایگاه شاخص و برجسته‌ای است.

پی‌نوشت:

1. Vision
2. Vision statement
3. Themes

دانشگاه صنعتی اصفهان یا نصف جهان «ام آی تی»

«ایده اصلی این موسسه آموزشی، شکل دادن یک فعالیت آکادمیک برای حل مشکلات پیش روی صنعت ایران، فارغ از تشریفات معمول. دانشگاهی است. نیاز واقعی ایرانیان و تمایل عمیقشان برای توسعه و پیشرفت تکنولوژیک که به آموزش تخصصی نیازمند است، نباید صرف رونوشتی باشد از الگوی سیستم های غربی که با ۲۰ سال تأخیر به دستشان رسیده. آنچه در این جا بنا می شود، باید براساس فرهنگ و شخصیت اجتماعی ایرانیان باشد.»

مجله سرآمد، شماره هفتم، ۹۳ ماه دیماه

بیشتری در حوزه آموزش صنعتی به خرج دهیم و باید عمدۀ توجه‌مان را به تحولات علم و نیازهای جدید صنعت در دهه پیش رو معطوف کنیم.

او می‌گفت که نباید دروس محدود و مشخصی را با عنوان مهندسی ساختمان، ماشین، شیمی، برق و شبیه اینها تدوین کنیم و برای سالیان متتمادی همان‌ها را به خورد دانشجوها بدھیم. این گروه، به همراه دکتر مهدی ضرغامی، طراحان اولیه دانشگاه صنعتی اصفهان بودند.

در یادداشت‌های دکتر براؤن که طرح نهایی دانشگاه براساس آن‌ها نوشته شده است، آمده: «ایده اصلی این موسسه آموزشی، شکل دادن یک فعالیت آکادمیک برای حل مشکلات پیش روی صنعت ایران، فارغ از تشریفات معمول دانشگاهی است.

نیاز واقعی ایرانیان و تمایل عمیقشان برای توسعه و پیشرفت تکنولوژیک که به آموزش تخصصی نیازمند است، نباید صرف رونوشتی باشد از الگوی سیستم های غربی که با ۲۰ سال تأخیر به دستشان رسیده. آنچه در این جا بنا می شود، باید بر اساس فرهنگ و شخصیت اجتماعی ایرانیان باشد.»

منبع: ماهنامه سرآمد- شماره هفتم- دی ۹۳

دانشگاه صنعتی اصفهان، نخست در سال ۱۳۵۳ با نام دانشگاه صنعتی آریامهر اصفهان و به عنوان بخشی از دانشگاه صنعتی آریامهر تهران (شریف فعلی) بنا شد. همراهی این دو دانشگاه در گذشته را زنشان مشابه آنها نیز می‌توان دریافت.

این مجموعه آموزشی در فضایی به وسعت تقریبی ۲۳۰۰ هکتار ساخته شده و از این حیث، یکی از بزرگترین کمپ‌های دانشگاهی ایران را در اختیار دارد. پس از انقلاب اسلامی در سال ۵۷، دانشگاه صنعتی اصفهان از دانشگاه شریف جدا شد و به عنوان یک مجموعه مستقل به کار خود ادامه داد. این دانشگاه همانند شریف، بر اساس الگوی مدرن دانشگاه ام آی تی آمریکا طراحی شده است. پژوهه دانشگاه صنعتی برای دستگاه آموزش عالی ایران، درواقع گذاری بود از سیستم آموزش آکادمیک قدیمی و رایج فرانسوی به شیوه‌های پیش روی آمریکایی در تربیت دانشجو.

در آن دوره، گروه قابل توجهی از دانشجویان مستعد ایرانی برای تحصیل به ایالات متحده اعزام شدند و موسسات مختلفی بالگوبداری از دانشگاه‌های هاروارد، جورج تاون و کلمبیا آمریکا در ایران تاسیس شد. اما ایده راهاندازی مجموعه ای بالگوی ام آی تی همچنان در دستور کار بود. چراکه افزایش بهای نفت و انباشت حجم زیادی از سرمایه، ایران را به سرعت به سوی صنعتی شدن پیش می‌برد و نیاز به نیروی متخصصی که ارائه دهنده راهکارهای عملی باشد، بیش از هر زمان دیگری احساس می‌شد.

نخستین واحد این دانشگاه در تهران راهاندازی شد. اما هم‌زمان، دست‌اندرکاران ایده بلندپروازه‌تری در سر می‌پروراندند؛ ایده راهاندازی دانشگاه صنعتی در اصفهان، دومین شهر توسعه یافته ایران در جایی که صنایع نوپا و استراتژیک آهن و فولاد، کم کم را به قلب صنعت غیرنفتی ایران بدل می‌کرد.

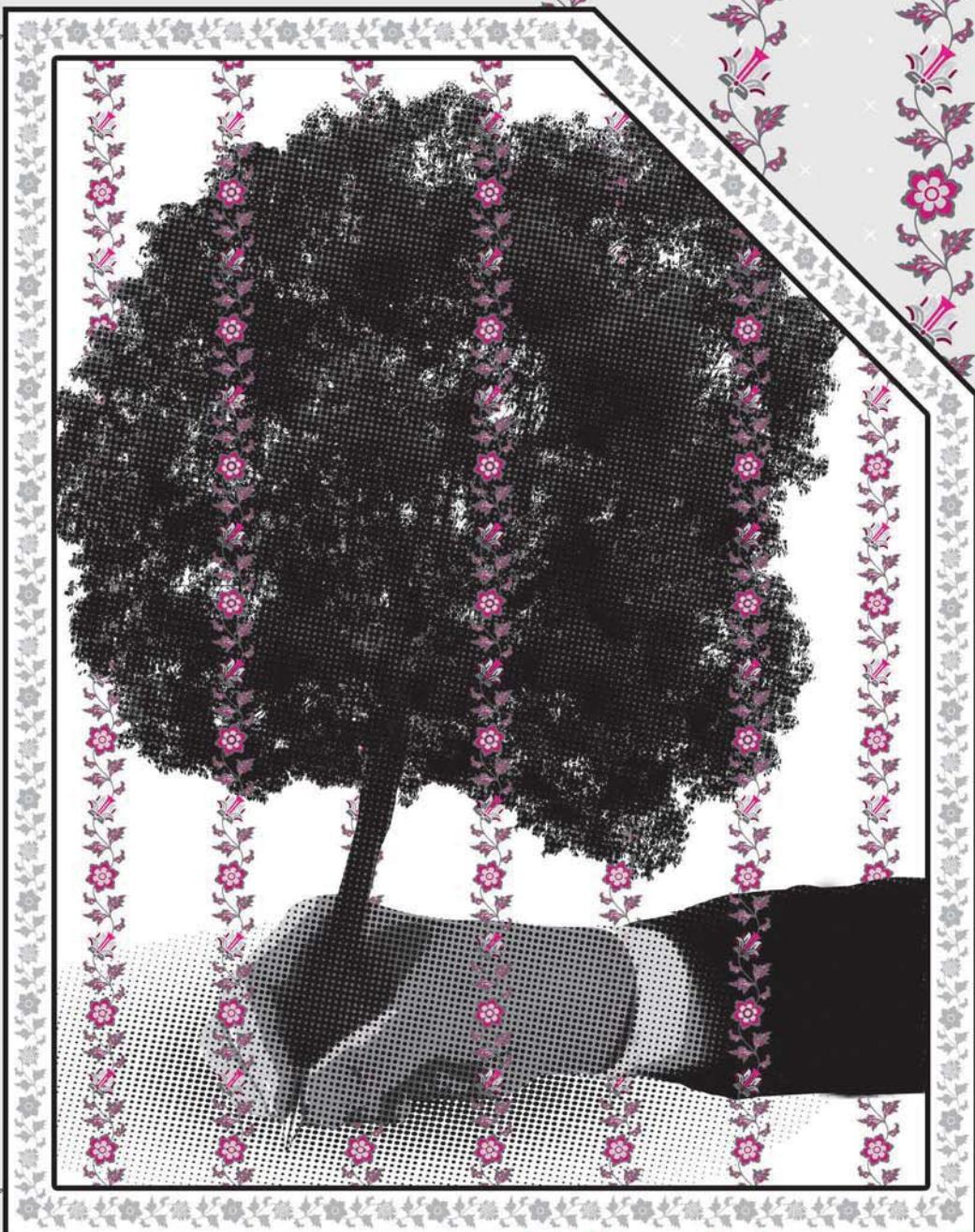
در همین راستا قراردادی با موسسه مشاوره آکادمیک «آرتور دی. لیتل» بسته شد. دکتر گردون براؤن از روسای دانشگاه ام آی تی این فرصت را پیدا کرد تا در ایران به تحقیقات گسترده‌اش در حوزه آموزش عالی و تکنولوژی آموزشی ام آی تی، جامه عمل پیوشناد.

او همچنین جورج بوگلیارلو از دانشگاه ایلینوی‌شیکاگو را که براؤن به نظریاتش علاقه‌مند بود، وارد این پژوهه کرد. دکتر بوگلیارلو معتقد بود که اکنون زمانی است که باید انعطاف

**فلسفه تأسیس
دانشگاه صنعتی
اصفهان (سال
۱۳۵۳)
در یادداشت‌های
دکتر براؤن؛ یکی
از مؤسسان اسبق
دانشگاه MIT
امريکا که طرح
نهائي دانشگاه
صنعتي اصفهان بر
اساس آن‌ها نوشته
شده، آمده است:**

ام وزش

کاربرد سناریو نویسی در تدوین چشم انداز

نویسنده‌گان:

حمد احمدی یزدی،

حامد موگوبی

دانشجویان دکتری صنایع،

دانشگاه صنعتی اصفهان

«امروزه عواملی مانند پیشرفت تکنولوژی، افزایش آگاهی مردم، شدت رقابت و همچنین گستردگی ابزارهای ارتباط اجتماعی، سازمان‌های بزرگ را قادر به تغییر در نگرش خود نسبت به حال و آینده کرده است.

به صورتی که تصمیم‌گیران به تدریج به این باور رسیده‌اند که روش‌های سنتی که در سال‌های گذشته برای بقای سازمان آنها در صحنه رقابت مفید و اثربخش بوده دیگر در فضای کنونی، کارایی لازم را ندارند. به عبارتی دیگر نیاز به تغییر نگرش و رویه در بسیاری از فعالیت‌های سازمانی و روزمره روز به روز بیشتر احساس می‌شود.

«یکی از مباحث بسیار مهمی که در سال‌های گذشته مورد کم‌توجهی مدیران قرار گرفته است، موضوع مدیریت استراتژیک می‌توان مدیریت استراتژیک را بدين گونه تعریف کرد:

"هنر و علم تدوین، اجرا و ارزیابی تصمیمات وظیفه‌ای چندگانه که سازمان را قادر می‌سازد به هدف‌های بلندمدت خود دست یابد."

مدیریت استراتژیک یک موضوع میان‌رشته‌ای و گسترده است که در سال‌های اخیر مورد توجه بسیاری از سازمان‌ها و اندیشمندان قرار گرفته است. هدف این نوشتار توضیح و تشریح مدیریت استراتژیک نیست بلکه هدف، بحث درباره یکی از زیرشاخه‌های این رشته یعنی "تدوین چشم‌انداز" است.^[۱,۲]

**چشم‌انداز یک
هدف مطلوب
در مقیاس زمانی
مشخص است
که باید در راستای
رسالت سازمان
(مأموریت سازمان)
باشد.**

مشخص، برنامه‌ریزی کرده و استراتژی‌های لازم را به کار گرفت. لذا نیاز به تدوین سندی مكتوب و معتبریا همان چشم‌انداز احساس می‌شود.

«چشم‌انداز را نیز می‌توان به صورت زیر تعریف کرد: "چشم‌انداز یک هدف مطلوب در مقیاس زمانی مشخص است که باید در راستای رسالت سازمان (مأموریت سازمان) باشد". همانطور که از تعریف مشخص است، چشم‌انداز برخلاف مأموریت از جنس زمان است. به عبارتی برای تدوین چشم‌انداز باید نگاهی به حال و نگاهی نیز به آینده داشته باشیم تا بتوانیم تعیین کنیم جایگاه ما در حال حاضر چیست و با توجه به نقاط قوت و ضعف داخلی سازمان و همچنین فرصت‌ها و تهدیدهای ایجاد شده در محیط بیرونی (در زمان حال و آینده) قصد داریم به چه جایگاهی در سال‌های آتی برسیم؟

«اما چالشی که در این مرحله با آن روبرو می‌شیم، این است که شاید بتوان با گرداوری اطلاعات از منابع مختلف به دید خوبی از شرایط موجود دست پیدا کرد، اما چگونه می‌توان شرایطی که در آینده ممکن است ایجاد شود را ترسیم کرد؟ شاید اولین جوابی که به ذهن برسد، پیش‌بینی آینده باشد. البته که برای دست‌یابی به شرایطی که در آینده ممکن است اتفاق بیفتد باید پیش‌بینی انجام داد، اما در مبحث مدیریت استراتژیک و تدوین چشم‌انداز، به خاطر حساسیت بالا و تأثیرگذاری که چشم‌انداز می‌تواند بر کل سازمان داشته باشد، باید وسوسات بیشتری به خرج داد و چارچوب مشخصی را برای پیش‌بینی آینده در نظر گرفت. یکی از روش‌های پرکاربردی که برای پیش‌بینی آینده در مرحله تدوین چشم‌انداز استفاده می‌شود، روش "سناریونویسی" است.^[۳].

«همانطور که از نام این روش پیدا است، در این روش قصد براین است تا پیش‌بینی‌هایی در مورد آینده انجام شود و

«تصمیم‌گیران به منظور برنامه‌ریزی و اجرای استراتژی مناسب، با کمک تمامی مدیران تأثیرگذار، ابتدا بیانیه مأموریتی که بیان‌کننده هدف و فلسفه وجودی سازمان است را تدوین می‌کنند. پس از اینکه ماهیت وجودی سازمان مشخص شد، حال نیاز است تا هدف‌گذاری‌های بلندمدتی برای سازمان تعیین شود و به اطلاع تمامی سطوح سازمانی رسانده شود تا بتوان برای رسیدن به آن اهداف در بازه زمانی باشد.

نحوه رفتار سازمان برای برخورد با شرایط پیش‌بینی شده در آینده در قالب سناریوهایی، برنامه‌ریزی و مشخص شود. شاید این سوال ایجاد شود که ممکن است چندین پیش‌بینی و دیدگاه مختلف برای آینده وجود داشته باشد، لذا سازمان نمی‌تواند برای مواجهه با تمامی پیش‌بینی‌های موجود برنامه‌ریزی کند. پس چگونه باید عمل کرد؟

« در جواب باید به این نکته توجه کرد که هر اقدام و جهت‌گیری سازمان می‌تواند برای مواجهه با شرایط متعددی در آینده مناسب باشد (دقت شود که در مرحله تدوین چشم‌انداز، ما در سطح کلان سازمان قرار داریم و تصمیمات بر کل سازمان تأثیرگذار است). مضاف بر آن، زمانی که سناریوهای مختلف تدوین شدند، جهت تصمیم گیری، سناریوهایی انتخاب می‌شوند که مورد توافق اکثر تصمیم‌گیران باشند و درنهایت چشم‌اندازی که قرار است بر

می‌شوند سناریوهای "جستجوگر"^۱ می‌گویند. به عبارتی دیگر ما به دنبال ساختن سناریویی هستیم که احتمال وقوع کمی دارد اما اگر اتفاق بیفتد بر روی سازمان بسیار تأثیرگذار خواهد بود.

« آینده محتمل آینده‌ای است که احتمال وقوع بالایی دارد و می‌توان با استفاده از شرایط فعلی آن را پیش‌بینی کرده و بر اساس آن تصمیم گرفت. به سناریوهایی که براساس آینده محتمل تنظیم می‌شوند سناریوهای "پیش‌بینی‌کننده"^۲ می‌گویند. این نوع سناریوها اصولاً خیلی بلندمدت نیستند و سازمان برای مواجهه با آنها باید از تمامی منابع خود استفاده کند.

« آینده مطلوب آینده‌ای است که سازمان علاوه‌مند است به آن برسد و امیدوار است که این آینده اتفاق بیفتد. واضح است که سناریوسازی برای تدوین چشم‌انداز باید براساس این آینده صورت گیرد.

به سناریوهایی که براساس آینده مطلوب تنظیم می‌شوند سناریوهای "هنگاری"^۳ می‌گویند. این سناریوها براساس دو فرض ساخته می‌شوند. فرض اول اینکه سازمان و محیط در سال‌های آتی شرایط فعلی خود را حفظ کند و فرض دوم اینکه شرایط سازمان در سال‌های آتی دست‌خوش تغییرات عمده‌ای شود.

« دسته بندی روشهای سناریونگاری از دیدگاه بی‌شب^[۵] نیز وجود دارد که به صورت مختصر به

تشريح چند مورد از آنها می‌پردازیم:

« **روش قضاوی**: این روش که بنیان آن بر پایه

پایه این سناریوها تدوین شود، با درنظر گرفتن تمامی این سناریوها تهیه و تنظیم خواهد شد.^[۲,۳]

« **بوریسون و همکاران** [۴] در مطالعه خود براساس سه نوع آینده محتمل، ممکن و مطلوب به تقسیم‌بندی روشهای سناریونگاری پرداختند. لازم به ذکر است که سازمان‌ها می‌توانند براساس ماهیت و نیاز خود براساس هر کدام از این سه نوع آینده به سناریونگاری پردازند.

« آینده ممکن آینده‌ای بعید است اما به هر حال احتمال اتفاق افتادن را دارد. به سناریوهایی که براساس آینده ممکن تنظیم

به سناریوهایی که براساس آینده محتمل تنظیم می‌شوند سناریوهای "پیش‌بینی‌کننده"^۲ می‌گویند. این نوع سناریوها اصولاً خیلی بلندمدت نیستند و سازمان برای مواجهه با آنها باید از تمامی منابع خود استفاده کند.

یکی از روش‌های پرکاربردی که برای پیش‌بینی آینده در مرحله تدوین چشم‌انداز استفاده می‌شود، روش "سناریونویسی" است.

«روش پس نگری»^۵: در این روش سناریو

نویسان خارق العاده‌ترین و یا فاجعه‌آمیزترین

حالتی که می‌تواند برای سازمان انفاق

بیفتد را به عنوان یک سناریو در نظر

می‌گیرند و سپس با نگرشی بازگشتی که

از آینده به زمان حال است سعی بر

شناسایی زیرساخت‌ها و اقدامات لازم

برای رسیدن به آینده خارق العاده و یا

قابله با آینده فاجعه‌آمیز دارد.

«در آخر لازم به ذکر است، روش‌های

سناریونگاری فقط مختص به رشته

مدیریت استراتژیک نیست و

استفاده بسیار گسترده‌ای در

زمینه‌های مختلف دارد. فقط

لازم است تا با شناخت

درست از موقعیت به

استفاده از این روش‌ها

پرداخته شود.

«مراجع

» [۱] اسلاتر، ریچارد (۱۳۸۶): نوآندیشی

برای هزاره نوبن، مفاهیم، روش‌ها و ایده‌های

آینده پژوهی، ترجمه عقیل ملکی‌فرو و همکاران،

تهران: مؤسسه آموزشی و تحقیقاتی صنایع دفاعی، مرکز

آینده پژوهی.

» [۲] علیزاده، عزیز و حمید وحیدی مطلق (۱۳۸۳):

برنامه‌ریزی بر پایه سناریو، مفاهیم، مبانی و کاربردها،

اندیشکده وحید

» [۳] بنیاد توسعه فردا (۱۳۸۴): روش‌های آینده نگاری

تکنولوژی، تهران: انتشارات گروه آینده اندیشی

» [۴] Lena B rjesona, Mattias H jera, Karl-Henrik

Dreborgb, Tomas Ekvallic, G ran Finnvedena, "Sce-

nario types and techniques: Towards a user's guide",

Futures, Vol. 38, No. 7, 2006, pp. 723–739. doi: 10.

1016/j.futures.2005.12.002

» [۵] P. Bishop, A. Hines and T. Collins, "The Cur-

rent State of Scenario Development: An Overview of

Techniques," Foresight, Vol. 9, No. 1, 2007, pp.

5–25. doi:10.1108/14636680710727516.

قضاؤت فردی یا گروهی در مورد آینده بنا

شده است، عاری از هر گونه چارچوب

روش شناسانه‌ای می‌باشد. از تکنیک‌های این دسته

می‌توان به روش‌های پیش‌بینی هوشمند، تصویرسازی و

بازیگری اشاره کرد.

» **روش آینده مورد انتظار**: در این روش که بر پایه

محتمل‌ترین آینده می‌باشد فقط یک سناریو تولید می‌شود

که این سناریو را می‌توان مبنای برای ساختن دیگر سناریوها

دانست. اصولاً اولین سناریوها بر اساس این روش تولید

می‌شوند. از تکنیک‌های این دسته می‌توان به روش‌های

برون‌بابی روند و تحلیل اثرات متقابل اشاره کرد.

» **روش سناریو ثابت**: در این روش یک سناریو ثابت برای

سازمان، در نظر گرفته شده و سپس خبرگان با بررسی

پیامدهای ناشی از این سناریو ببروی سازمان بحث و تبادل

نظر می‌کنند. از تکنیک‌های این دسته می‌توان به روش

ماتریس SRI اشاره کرد که در ادبیات موضوع موجود است.

پس نوشت:

1. Explorative

2. Predictive

3. Normative

4. Expected future method

5. Back casting

شرایط لازم برای تحول در یک سازمان چیست؟

تدوین: مهندس صنوبر قاسمی

انجام هرگونه تغییر و تحول در یک سازمان مستلزم ایجاد شرایط و بسترهای سازمانی مناسب می‌باشد. این نوشته در صدد توضیح و تبیین شرایط لازم برای تحول سازمانی است.

«تعريف تحول

تحول حرکتی است به فراسوی وضعیت فعلی از طریق یک وضعیت گذار و به سمت یک وضعیت آتی و یا به عبارتی دیگر تحول، فعالیت و یا تلاشی برنامه‌ریزی شده و بلند مدت است که سازمان (و یا فرد) را به سمت جایگاه بالاتر

حرکت می‌دهد. با این تعریف مدیریت تحول به معنی پشتیبانی از کارکنان در گزارشان از وضعیت فعلی آنها به وضعیت آتی است که توسط پژوههای تحول صورت می‌گیرد.

تحول سازمانی نیز با این مفهوم، ایجاد و توسعه راه حلهای خلاقانه و جدید است. فرآیندی که با هدف

توانمندسازی کارکنان برای پذیرش تغییر در محیط کسب و کار فعلی آنها انجام می‌شود. این نوع از تحول زمان براست و می‌باشد برنامه‌ریزی شده باشد و شرط تحقق آن هدایت و حمایت مدیریت ارشد سازمان است. تحول سازمانی نیازمند تصویری مطلوب از آینده است و بر جنبه‌های نرم افزاری سازمان و فرهنگ سازمانی (جنبه‌های انسانی و اجتماعی سازمان) تکیه دارد و البته شامل برنامه‌هایی نیز برای جنبه‌های سخت افزاری سازمان است.

سازمان در چرخه حیات خود با مسائل و چالش‌های متفاوتی مواجه می‌شود. با افزایش عمر، بزرگی و سالخوردگی، سازمان دچار فرسودگی و بی حرکتی می‌شود، تکنولوژیهای مورد استفاده آن فرسوده می‌شوند، استراتژیهای آن دیگر به روز نیستند، مسائل استراتژیک

خاصی به وجود می‌آید، فرهنگ سازمانی با استراتژی‌های سازمان ناسازگار می‌شود و شرایط جدید محيطی را بر نمی‌تابد، فرآیندها و ساختارهای سازمان دچار بیچیدگی‌های افراطی می‌شوند، دیدگاه مدیران توسعه پیدا کرده و نو می‌شود، کارکنان دچار رکود فکری و رخوت می‌شوند.

تحول حرکتی
است به فراسوی
وضعیت فعلی از
طریق یک وضعیت
گذار و به سمت
یک وضعیت آتی و
یا به عبارتی دیگر
تحول، فعالیت و یا
تلاشی برنامه‌ریزی
شده و بلند مدت
است که سازمان
(و یا فرد) را به سمت
جایگاه بالاتر حرکت
می‌دهد.

اینها همه مصادیقی
از منشأ رونی تحول
هستند.

لازم جهت پذیرش تغییر ایجاد شود و از نظر سازمانی انگیزه کافی برای افراد جهت اعمال تجربیات و یافته های آنان در مسیر تحول بوجود آید و ابزارهای لازم جهت تحول در اختیار باشد. برای اینکه بتوان تحول مثبت ایجاد کرد باید زیرساخت های جامعه اصلاح شود، افراد مستعد از طبقات مختلف اجتماع باید در ادارات جذب شوند و معمولاً همین گروه زمینه را برای تغییرات آماده می سازند. باید دستگاه اداری آمادگی ایجاد تحول را داشته باشد و نیروهای

« انواع تحول

تحول سازمانی می تواند بدون انفال از گذشته سازمان و در ادامه آن باشد که به آن "تحول گام به گام" گفته می شود. تحول می تواند با گذشتگی از گذشته سازمان صورت پذیرد که در آن صورت "تحول بنیادی" نامیده می شود. همچنین تحول می تواند واکنشی در برابر محرک های محیطی باشد که آن را "تحول واکنشی" می نامند و در آخر تحول می تواند بر اساس پیش بینی و قایع و الزامات محیطی باشد که به آن "تحول پیشگام" گفته می شود.

« مشکلات اصلی در اجرای تحول (تغییرات عمدۀ سازمانی)

مهمنترین موانع بر سر راه تحول یا تغییرات عمدۀ سازمانی را می توان در سه موضوع زیر بر شمرد:

« مقاومت در برابر تغییرات: از آنجا که تغییر با مقداری عدم قطعیت و ناپایداری همراه است، بر ثبات و امنیت کارکنانی که در معرض تغییر قرار دارند، تأثیر می گذارد. از نگاه کارکنان، این موضع بدان معنا است که باید راه های تازه ای برای رویارویی با شرایط، مشکلات و محیط های جدید پیدا نمایند (و این رویکرد آسان نیست، حتی برای مدیران تغییر، حداقل در اولین تجربه).

« کنترل سازمانی: تغییرات سازمانی، نظام موجود کنترل سازمانی را دگرگون می سازد، نحوه توزیع قدرت را مت حول کرده و در مرحله گذار، نظارت بر عملکرد و انجام اصلاحات را دشوار خواهد ساخت.

« منابع قدرت از یک نگاه: هر سازمان، مثل یک نظام سیاسی متشکل از افراد، گروه ها و ائتلاف های مختلفی است که قدرت مدار هستند و یا برای دستیابی به آن تلاش می کنند. از این رو، هر تغییراتی که توزیع قدرت را به زند، فعالیت های سیاسی درون سازمانی را بر می انگیزد. ماکس و بر معتقد است اصولاً در سازمان هایی که بی عدالتی شکل می گیرد، منزلت، قدرت، ثروت به صورت عادلانه توزیع نمی شود.

همه افراد و اعضاء سازمان باید به ضرورت تحول مستمر مستمرآگاه باشند و در جهت آن برانگیخته شوند (آموزش مداوم به برانگیخته شوند).

« در جهت تسهیل امر تحول سازمانی چه باید کرد؟

همه افراد و اعضاء سازمان باید به ضرورت تحول مستمر آگاه باشند و در جهت آن برانگیخته شوند (آموزش مداوم به صورت اثربخش ارائه شود). باید سعی شود تا ساختارهای

می شوند
سازمان ها را
و به کارگیری افراد
توانند ایجاب می نماید برای استخدام نیرو در سازمان ها

جو ا نی
که
جـذـب
این دستگاه ها

و سـازـمانـها
رونـد زـائـدـ حـاـكـمـ بر
متـحـولـ نـمـایـنـدـ. جـذـبـ

شیرایطی از قبیل "گزینش علمی و عملی" به منصه ظهور گذاشته شود.

مشاگل بالای سازمان باید بر اساس لیاقت بر عهده افراد واگذار شود و این خود باعث رقابت و همچنین

افزایش رضایت مندی در سازمان می‌شود. معمولاً فرایند تغییر دکرگونی افراد به این صورت است که ابتدا بینش فرد

نسبت به مسئله تغییر خواهد کرد که این امر را می‌توان از طریق آموزش تسهیل کرد. بعد از تغییر در بیش، نگرش فرد

نسبت به مسئله تغییر خواهد کرد، بعد از تغییر نگرش فرد، تغییر رفتار فردی و در مرحله

آخر تغییر رفتار گروهی قرار می‌گیرد که در این مرحله باید

انتظار خلاقیت جمعی را داشت. اگر بتوان این روند را حفظ کرد،

می‌توان سازمان‌ها را با مشکلات کمتری متحول نمود.

اصولاً برای تغییر یک سیستم، یکپارچگی افراد آن سیستم از

اهمیت بالای برخوردار است.

اگر

افراد

یک

سیستم و یک سازمان از نظر

فکری، به هم نزدیک باشند تغییر و تحول در

آن سیستم کار چندان دشواری نخواهد

بود. از طرف دیگر اگر افراد از پائین

ترین سطح کار را آغاز نمایند

به استعداد و سطح بالاتر

امراً می‌تواند و بعد با توجه

توانایی‌های خود به ارتقاء پیدا کنند، این باعث احساس تعلق

و وفاداری سازمانی می‌شود و به ایجاد

تجربه و مهارت و ارتقای آگاهی‌های تخصصی و کاهش هزینه‌های آموزشی نیز کمک می‌نماید و معمولاً نیز هزینه تغییرات، افزایش بهره‌وری و کاهش هزینه می‌باشد.

«جمع بندی»: نکات قابل توجه در تغییر و تحول سازمان‌ها

«تحول از طریق زور، اجبار و ارتعاب حاصل نمی‌شود.

«تحول از طریق شанс و اقبال بوجود نمی‌آید.

«مدیران الگوی رفتار پرچمداران تحول هستند.

«تحول از طریق ابلاغ آئین‌نامه، بخش‌نامه و دستورالعمل اتفاق نمی‌افتد.

«مدیران هم عامل تحول هستند و هم مانع تحول.

«هدف تحول و عامل تحول، انسانها هستند.

«تحول به باور و اعتقاد مدیران و مشارکت کارکنان بستگی دارد.

«تحول، تدریجی، مستمر و دائمی خواهد بود.

«تحول را از ذهن، اندیشه و سازمان خود باید شروع کرد.

« مهمترین ابزار تحول آموزش است.

«تشکیل تیم‌های کاری برای تحول سازمانها، ضروری است.

«باید برنامه‌های تحول همسو و هماهنگ اجرا شوند.

«منابع»:

۱- چهارمین کنفرانس جهانی مشاوران مدیریت.

مدیریت و مشاوره در آستانه قرن بیست و

یکم. مترجم: پرویز بختیاری. ناشر: سازمان

مدیریت صنعتی. چاپ نخست: ۱۳۷۶.

۲- لاهاگن، گیز. انگیزش و مدیریت تحول. مترجم

علی محمد‌گورزی. نشر: رسایه. فروردین ۱۳۸۴

۳- الونی، دکتر سید مهدی. مدیریت

عمومی. نشرنی. چاپ هفتم. ۱۳۷۳.

۴- جین، آر. کی. تراياندیس،

اچ. سی. مدیریت بر مدیریت

نایدیز. مترجمان: مهیار

سرحدی، حسن محمد رضائی

بیدگلی. مؤسسه آموزشی و

تحقیقاتی صنایع دفاعی، مرکز

آینده پژوهی علوم و فناوری

دفاعی. ۱۳۸۱.

اگر افراد یک سیستم و یک سازمان از نظر فکری، به هم نزدیک باشند تغییر و تحول در سیستم کار چندان دشواری نخواهد بود. از طرف دیگر اگر افراد از پائین ترین سطح کار را آغاز نمایند به استعداد و سطح بالاتر امراً می‌تواند و بعد با توجه توانایی‌های خود به ارتقاء پیدا کنند، این باعث احساس تعلق و وفاداری سازمانی می‌شود و به ایجاد

گزارش پنل برگزارشده برای بررسی موضوع «منشور کیفیت آموزش عالی»

دانشجویان، سیاستگذاران، مدیران بنگاهها و نهادهای کسب و کار و ذینفعان اجتماعی ساخته بشود و زیسته بشود و تجربه بشود؛ کیفیت آموزش عالی باید به میثاق ملی تبدیل بشود.

«برخی از مهم ترین خلاصهای نظام تضمین کیفیت در آموزش عالی ایران عبارتند از:

- ۱- نهاد ملی چند جانبه میان دولت و دانشگاه و اجتماع علمی برای اعتبارسنجی وجود ندارد.
- ۲- استانداردها و معیارهای مدونی برای آموزش عالی تدوین و تصویب نشده است.
- ۳- نظام موجه کارآمدی از فرایند ارزیابی درونی و بیرونی نداریم.

۴- از انجمن‌های تخصصی و نهادهای حرفه‌ای غیردولتی برای اعتبارسنجی حمایت نکرده ایم.

۵- در نهادهای اعتبارسنجی معتبر جهان عضو نیستیم.
۶- بازار ملی اعتبارسنجی نداریم و در بازار جهانی اعتبار سنجی نیز شرکت نداریم.

۷- از ممیزین بین المللی دعوت نمی‌کنیم.
۸- آموزش عالی جنگل گونه ما فاقد سinx شناسی و طبقه بندی معقول و موجه است.

۹- گسترش آموزش عالی در ایران مستقل از نظام اعتبار سنجی است.

۱۰- نهادهای حرفه‌ای و تخصصی غیردولتی برای رتبه بندی وجود ندارد.

۱۱- در رتبه بندی های جهانی وضع مطلوبی نداریم.

۱۲- انجمن دانشگاههای ایران و کنسرسیوم‌های دانشگاهی بوجود نیامده است.

۱۳- شبکه دانشگاههای اعتبارسنجی شده را بوجود نیاورده ایم.

۱۴- اعضای هیأت علمی انگیزه مشارکت در فعالیت‌های ارزیابی کیفیت و تولید کیفیت و نگهداری کیفیت را از دست داده‌اند.

«مفهوم کلیدی در این نشست آن بود که «کیفیت آموزش عالی ایران محل مناقشه عمومی و ملی قرار گرفته است.» این امر سبب:

«مخدوش شدن تصویر اجتماعی دانشگاه می‌شود.

«نازل بودن کیفیت آموزش عالی به معنای:

انلاف سرمایه‌های با ارزش انسانی در این سزمین به علاوه به هدر رفتن منابع مالی و هزینه‌های فرصتی است که برای تحصیلات نزدیک به پنج میلیون دانشجو صرف می‌شود.

«اگر نشانه‌هایی از بحث برانگیزشدن آموزش عالی به ما می‌رسد باید نگران بود. چراکه در دنیای جهانی شده و به شدت رقابتی شده پرستای امروز، کل زندگی و اقتصاد و جامعه "دانش بنیان" شده است. مزیتها رقابتی ملتها از رهگذر تولید دانش و نوآوری شکل می‌گیرد و در نتیجه سرنوشت آینده ای ایران به سرنوشت آموزش عالی گره خورد است.

«مساله کیفیت آموزش عالی، مسأله‌ای ملی است، چالش اینده‌ی این سزمین است و چالشی جدی برای هویت و عزت و اقتدار ایران عزیز است. اما کیفیت آموزش عالی چگونه بوجود می‌آید، چطور استقرار می‌یابد و چگونه تضمین می‌شود؟ همه می‌دانیم که: کیفیت امری تصادفی نیست و گراف به دست نمی‌آید.

کیفیت آموختنی است، ساختنی است. منتها این ساختن باید باهم و به صورت مشارکت ملی همه ذینفعان باشد، هر چند مسئولیت اصلی بر عهده دولت و وزارت علوم است. کیفیت آموزش عالی تحصیل نمی‌شود جز اینکه سودای مشترک همه ذینفعان ملی باشد. کیفیت آموزش عالی امری است که باید با مشارکت همه اجتماع علمی، دانشگاهیان،

پنل بررسی موضوع «منشور کیفیت آموزش عالی» با حضور خبرگان و متخصصین دانشگاههای تهران، دست آندرکاران وزارت عتف و شورای عالی انقلاب فرهنگی و مسئولین مؤسسه پژوهش و برنامه‌ریزی آموزش عالی در تاریخ ۹۴/۱۲/۱۸ در محل مؤسسه مذبور برگزار گردید.
در این پنل، هریک از اعضای پنل دیدگاههای خود را درباره منشور کیفیت آموزش عالی بیان کردند. مذاکرات این پنل مبتنی بر نشستی بود که در بهمن ماه ۹۴ در معاونت امورشی وزارت عتف، با هدف تدوین منشور کیفیت برگزار شد.

کیفیت آموزش
عالی امری است
که باید با مشارکت
همه اجتماع علمی،
دانشگاهیان،
دانشجویان،
سیاستگذران،
مدیران بنگاهها و
نهادهای کسب
و کار و ذینفعان
اجتماعی ساخته
بشد و زیسته
بشد و تجربه
بشد: کیفیت
آموزش عالی باید
به میثاق ملی تبدیل
باشد.

کمیسیون ارتباط با جامعه که این کمیسیون‌ها از متخصصان
این حوزه تشکیل می‌شود.

« چشم‌انداز کیفیت در آموزش عالی را بایستی به صورت
شفاف و مشخص هم برای آموزش عالی و هم برای ذینفعان
ترسیم کیم. اینکه ما از کیفیت چه می‌خواهیم و قرار است
به کجا بررسیم؟ اصول تضمین کیفیت و اصول ارتقاء و تعالی
کیفیت کدامها هستند؟ ساختار ستاد وزارت و ساختار ستاد
صف دانشگاهها به چه صورت است؟ حدود اختیارات
وظایف صف و ستاد ما در حوزه مدیریت کیفیت به چه
صورت است؟ رویه‌ها و فرایندهای ارزیابی و تضمین کیفیت
کدامها هستند و به چه صورت باید عملیاتی شوند؟ سطوح و
حوزه تمرکز کیفیت به چه صورت است؟ معیارها و
استانداردهای ارزیابی کیفیت کدامها هستند؟ راهبردها برای
تحقیق اینها کدامها هستند و ما به چه صورت می‌توانیم این
راهبردها را عملیاتی کنیم؟ ما قبل از اینکه به فکر تدوین
منشور باشیم بهتر است به فکر ضمانت اجرای آن باشیم.

کیفیت امری
تصادفی نیست
و گزارف به دست
نمی‌آید.

« اگر قرار باشد منشور کیفیت به عنوان سند ملی تدوین
 بشود باید پاسخی به این سؤال باشد که چه تدبیری برای
رفع این خلاصه‌ها لازم داریم؟ با اطمینان می‌توان گفت که
تدوین منشور کیفیت آموزش عالی ایران باید مبتنی بر رویکرد
« ساخت گرایی مشارکتی (Participatory Constructivism) باشد.

« بر اساس این رویکرد، پنج گام برای منشور کیفیت
پیشنهاد می‌شود:

« گام یک: مسأله گشایی

« گام دو: بررسی فنی مسأله

« گام سه: اجماع سازی و تدوین

« گام چهار: تصویب و ابلاغ

« گام پنجم: اجرا و ارزیابی

« گویا گام نخست در این مسیر که مسأله گشایی اولیه
است، طی شده است و اکنون به امید حق در این پنل، گام
دوم برداشته می‌شود.

درآموزش عالی باید اصولی برای رویه‌ها و اعمال خوب وجود
داشته باشد و نهادینه شود و منشور کیفیت آموزش عالی ما
باید دارای اصولی باشد که برای هر فردی که قصد مدیریت
برفعالیت آموزش عالی در سطح ملی را دارد، الزام آور باشد.
ما ابتدا باید الگویی را طراحی و تدوین نماییم که ارزیابی

را اول از وزارت‌خانه شروع کند (ارزیابی راهبردی). داشتن
کمیسیون‌های تخصصی در دفتر نظارت و ارزیابی بر مبنای
مأموریت‌های وزارت علوم تحت عنوان کمیسیون‌های
پژوهشی، کمیسیون‌های آموزشی، کمیسیون فرهنگی و

منجر به افت کیفیت نظام آموزش عالی در کشور گردیده است. یکی از این موارد رویکردهای کمی گرایانه برخی مدیران و سیاستگذاران بوده است. نکته دوم درخصوص نظام آمار و اطلاعات است. یکی از زیرساخت‌های لازم برای ارزیابی، وجود نظام آمار و اطلاعات است و این موازی کاری، به شدت در خود وزارت علوم هم در حال انجام است که معاونتها و دفاتر مختلف اطلاعات مشابهی را از دانشگاه‌ها دریافت می‌کنند. به جزو وزارت‌خانه، نهادهای مختلف استانداری‌ها و ... نیز همین کار را انجام می‌دهند. این باعث خستگی و سردرگمی دانشگاه‌ها می‌شوند. نکته دیگر، بحث رتبه‌بندی است.

«چهار منبع نیاز برای تعریف کیفیت وجود دارد:

- ۱- دانشگاه‌ها برای سطوح تحصیل، باید از نگاه مصرف کننده به مقوله کیفیت نگاه کنند. ما منشور کیفیت نوشتاری نمی‌خواهیم. بلکه عملیاتی و رفتاری می‌خواهیم.
- ۲- در بخش دولتی، چه نیازسنجی در مورد رشته‌های تحصیلی انجام شده است؟ آمایش رشته‌های تحصیلی از کجا آمده است؟ چه کسانی را درگیر کرده ایم؟
- ۳- در بخش غیردولتی و خصوصی باید جلب مشارکت بشود و این شدنی است و دانشگاه‌ها اصلًا سراغ تعالی نرفته‌اند.
- ۴- بازار خارجی: چند درصد فارغ التحصیلان ما برای کار یا تحصیل به خارج می‌روند؟ در بحث کیفیت در آموزش عالی، نباید وزارت‌خانه بگویید و دانشگاه‌ها انجام دهنند. قرار است دانشکده‌ها و گروه‌های آموزشی بگویند ما چه کاری می‌خواهیم انجام دهیم و وزارت علوم حمایت کنند. نیاز ما فقط آموزش نیست به پژوهش، مشاوره و خدمات اجتماعی هم نیاز داریم. یکی از نکات مهم کیفیت، رقابت است. ما باید کارگروههای صنعت و بازار را در بحث کیفیت داشته باشیم که به ما در گروههای آموزشی کمک کند که بهتر کار کنیم، باید اولویت‌هایمان کیفیت محور باشد.

«منبع گزارش:

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری - مؤسسه پژوهش و برنامه‌ریزی آموزش عالی - گزارش پنل اولیه برای بررسی موضوع «منشور کیفیت آموزش عالی» - زمستان ۱۳۹۴

«در بخش اطلاعات و شاخص‌ها، بحث گرداوری آمار و اطلاعات از تمامی فعالیتهای انجام شده در حوزه‌های آکادمیک مطرح می‌شود. اگر به آینین نامه ارزیابی کیفیت دانشگاه مراجعه نمایید، کلیه فعالیتها مورد نظر است و حتی دریک بند تأکید شده است که منظور فعالیتهای آموزشی، پژوهشی، فرهنگی و مدیریتی می‌باشد. در این قسمت گرداوری آمار و اطلاعات، بررسی صحت و اعتبار اطلاعات، تدوین و تعیین مقادیر شاخص‌ها و نمایش مقادیر در جدول و نمودارها برای مونیتور شدن این وضعیت برای مدیرانی که در این سطح قرار دارند و دانشگاه‌ها را اداره می‌کنند، لازم است. بخش دوم تحلیل و راهکار است. شاید یکی از بخش‌های مدیریتی ما که در این قسمت ضعیف عمل کرده است، تحلیل و بررسی نتایج و ارزیابی است، نشانه گذاری نقاط کلیدی است، اعتبارسنجی واحدها و تدوین راهکار است که باید درون مراکز دانشگاهی اتفاق رخ دهد. بخش بعدی اقدام است. این اقدام با توجه به عدمه مراکز دانشگاهی از وزارت عتف تا بقیه مراکز که در قالب دفتریا واحد، فعالیت می‌کنند، ابلاغ این راهکار و پایش عملکرد است و پس از آن باید دسته بندی صورت بگیرد و اعطای مهر کیفیت در درون صورت بگیرد.

«مسئله حاضر این است که منشور کیفیت قرار است چه کاری انجام دهد؟ یعنی آیا این منشور می‌تواند یک الزام قانونی باشد یا قصد ایجاد یک الزام درونی و اخلاقی را دارد؟ تا زمانی که در وزارت علوم، کیفیت به عنوان یک مسئله طرح نشود بسیاری از این مطالب در حد استناد و مدارک باقی می‌مانند. منشور کیفیت در ابتدا باید به یک درک و زبان مشترک بین سیاست‌گذاران، تصمیم سازان و ذینفعان آموزش عالی منجر شود.

«مسایل و مشکلاتی از جنبه‌های مختلف وجود دارند که

**تدوین منشور
کیفیت آموزش عالی
ایران باید مبتنی
بر رویکرد ساخت
گرایی مشارکتی
Participatory
Constructivism
باشد.**

**در ارزیابی کیفیت،
مبحث به سه
قسمت تقسیم
می‌شود: اطلاعات
و شاخص‌ها،
تجزیه و تحلیل‌ها،
راهکارها و
اقدامات.**

معرفی دفتر برنامه‌ریزی راهبردی ...

«دفتر برنامه‌ریزی راهبردی دانشگاه صنعتی اصفهان به منظور تمرکز و افزایش کیفیت فعالیتهای مرتبط با برنامه‌های کلان دانشگاه صنعتی اصفهان در بهمن ماه ۱۳۹۱ به عنوان یکی از واحدهای تابعه حوزه ریاست دانشگاه، فعالیت خود را آغاز نمود.

«پیش از آن، کمیته برنامه‌ریزی استراتژیک دانشگاه به عنوان یکی از زیرمجموعه‌های دفتر نظارت و ارزیابی، این مسئولیت را بر عهده داشت.»

«**اهم فعالیت‌های این دفتر عبارتند از:**

«**تمکیل، بازنگری و تلاش برای تحقق آرمانهای برنامه راهبردی دانشگاه با همکاری حوزه‌های آموزشی، پژوهشی، دانشجویی، فرهنگی و اجتماعی و اداری مالی**

«**همکاری در تدوین برنامه‌های راهبردی و عملیاتی حوزه‌های مختلف دانشگاه**

«**همکاری در بازنگری و به روز رسانی برنامه‌های تدوین شده**

«**ارزیابی عملکرد بخش‌های مختلف در تحقق برنامه‌های تدوین شده**

«**هم اکنون دفتر برنامه‌ریزی راهبردی به عنوان متولی طرح تدوین برنامه تحول دانشگاه با حضور مدیر دفتر (بصورت پاره وقت) ، دو نفر کارشناس (یک نفر تمام وقت و یک نفر پاره وقت) و یک نفر منشی و مسئول دفتر (به صورت تمام وقت) علاوه بر انجام فعالیت‌های جاری دفتر، عهده دار ارائه خدمات ستادی و پشتیبانی مرتبط با طرح تدوین برنامه تحول دانشگاه نیز می‌باشد.**

گزارش تصویری ...

جلسه کمیته مطالعاتی آموزش

جلسه هماندیشی اعضای کمیته‌های طرح تدوین برنامه تحول در خصوص مأموریت دانشگاه

جلسه هماندیشی
اعضای کمیته‌های
طرح تدوین برنامه
تحول در خصوص
مأموریت دانشگاه

جلسه کمیته فرهنگسازی و مستندسازی

جلسه کارشناسی طرح تدوین برنامه تحول

گزارش تصویری ...

جلسه کمیته مطالعاتی پژوهش، فناوری و نوآوری

جلسه کمیته مطالعاتی سازمان و مدیریت منابع با مدیران حوزه‌های مرتبط در دانشگاه

جلسه کمیته راهبری
طرح تدوین برنامه
تحول ۹۵/۰۴/۰۹

جلسه شورای طرح تدوین برنامه تحول دانشگاه

جلسه مشترک کمیته‌های مطالعاتی فرهنگی، اجتماعی، دانشجویی / روابط بین الملل

أَعْنَلَ السَّاسَاتُ أَنَّ ظَرْبَهُمْ فِي الْسَّوَاقِ

عاقل ترین مردم کسی است که بیشتر در عاقبت کارهایش بیندیشد.

حدیث شریف امیر المؤمنین علیه السلام
شرح غزال الحکم، ج ۲، ص ۴۸۴